

دوره جامع علم داده دانشگاه تهران

پروژه تحلیل داده با پایتون پیش بینی سکته قلبی براساس مجموعه داده Heart Data

استاد: جناب آقای دکتر امیررضا تجلی

مجری: مریم نوری

پائيز ۱۴۰۳

بیماریهای قلبی و عروقی یکی از عوامل اصلی مرگومیر در سراسر جهان هستند. سکته قلبی بهعنوان یکی از خطرنـاکـترین انـواع این بیماریها، به شناسایی و پیشگیری زودهنگام نیاز دارد. روشهای سنتی تشخیص، مانند آزمایشهای پزشـکی و ارزیـابی بـالینی، هرچند موثرند، اما گاهی اوقات به دلیل زمانبر بودن یا محدودیت در پیشبینی خطر، ناکافی میشوند.

در این میان، یادگیری ماشین به عنوان ابزاری قدرتمند برای تحلیل داده های پیچیده و چندبعدی، توانایی شگفتانگیزی در شناسایی الگوها و پیش بینی بیماری ها از خود نشان داده است. این تکنیک ها می توانند به پزشکان در تشخیص زودهنگام و تصمیم گیری های درمانی کمک کنند و خطرات احتمالی را کاهش دهند.

هدف این پروژه، بررسی کارایی این الگوریتمها در تحلیل دادهها و ارائه مدلی دقیق برای پیشبینی سکته قلبی است. برای پیشبینی خطر سکته قلبی در بخش مدلسازی، از الگوریتمهای مختلف یادگیری ماشین نظیر رگرسیون لجستیک، درختهای تصمیم، جنگلهای تصادفی، و الگوریتمهای مبتنی بر شبکه عصبی استفاده شد. فرآیند مدیریت دادهها بر اساس متد CRISP-DM (Cross انجام شد. المالی نامی المالی بیشبینی المالی المالی بیشبینی المالی المالی بیشبینی المالی المالی المالی بیشبینی بر شبکه عصبی استفاده شد.

فرآیند مدیریت دادهها و مدلسازی بر اساس متد (CRISP-DM (Cross Industry Standard Process for Data Mining)، مطابق مراحل زیر انجام شد:

- ۱. درک مجموعه داده
- ۲. پاکسازی داده که شامل مراحل زیر است:
- تشخیص دادههای گمشده و مدیریت آنها.
- شناسایی دادههای تکراری و حذف آنها.
- تشخیص دادههای نویز (Noise) و مدیریت آنها.
- تشخیص دادههای پرت (Outliers) و حذف آنها.
  - تشخیص داده های نامتقارن و مدیریت آنها.
    - ۳. آماده سازی داده که شامل مراحل زیر است:
- ۴. استانداردسازی (Standardization) یا نرمالسازی (Normalization)
  - ۵. رمزگذاری ویژگیهای دستهای (Categorical Encoding)
    - ۶. مدلسازی (Modeling)
    - ۷. ارزیابی مدل (Evaluation)

نتایج نهایی نشان میدهد که با استفاده از روشهای مناسب پیشپردازش داده و انتخاب مدل بهینه، می توان مدلی موثر برای پیش بینی بیماری قلبی ایجاد کرد که از دقت و اعتمادپذیری بالایی برخوردار باشد.

متد کریسپ(CRISP-DM)

متد کریسپ (CRISP-DM) یک چارچوب منظم و جامع برای اجرای پروژههای داده کاوی است که به طور گستردهای در صنایع مختلف، از جمله پزشکی، مورد استفاده قرار می گیرد. این متد، با فراهم کردن یک ساختار مشخص برای انجام پروژهها، به تحلیلگران داده کمک می کند تا به نتایج دقیق تر و قابل اطمینان تری دست یابند.

پیش بینی سکته قلبی، یک مسئله حیاتی در حوزه پزشکی است. با استفاده از متد CRISP-DM، می توانیم به صورت سیستماتیک و دقیق، داده های جمع آوری شده مربوط به بیماران را ، پردازش و تحلیل کنیم تا الگوها و روابطی را که ممکن است به پیش بینی وقوع سکته قلبی کمک کنند، شناسایی نماییم. این امر به پزشکان اجازه می دهد تا اقدامات پیشگیرانه لازم را انجام داده و از بروز این عارضه خطرناک جلوگیری کنند.

مراحل متد CRISP-DM در پیشبینی سکته قلبی:

۱. درک کسبوکار:

- تعریف مسئله: هدف اصلی در این مرحله، تعریف دقیق مسئله پیشبینی سکته قلبی است. این شامل شناسایی عوامل خطر، تعیین گروه هدف و مشخص کردن معیارهای موفقیت مدل است.
- درک نیازهای کسبوکار: نیازهای پزشکان، بیماران و سازمانهای بهداشتی باید در نظر گرفته شود تا مدل ایجاد شده کاربردی و مفید باشد.

۲. درک داده:

- جمع آوری داده: دادههای مورد نیاز از منابع مختلف مانند پروندههای پزشکی، آزمایشگاهها و بانکهای اطلاعاتی جمع آوری می شوند.
  - ارزیابی کیفیت داده: دادهها از نظر کامل بودن، دقت، سازگاری و مرتبط بودن ارزیابی میشوند.
- شناسایی متغیرها: متغیرهای مهمی که بر وقوع سکته قلبی تأثیر میگذارند (مانند سن، جنسیت، فشـار خـون، کلسـترول، سابقه خانوادگی) شناسایی میشوند.

۳. آمادهسازی داده:

- و پاکسازی داده: دادههای ناقص، تکراری و ناسازگار حذف یا اصلاح میشوند.
- تبدیل داده: دادهها به فرمتی مناسب برای تحلیل تبدیل میشوند (مثلاً تبدیل متغیرهای کیفی به کمی).
  - انتخاب ویژگیها: ویژگیهای مهمی که بیشترین تأثیر را بر پیشبینی دارند، انتخاب میشوند.

۴. مدلسازی:

- انتخاب الگوریتم: الگوریتمهای مناسب برای پیشبینی (مانند درخت تصمیم، شبکههای عصبی، ماشینهای بردار پشتیبان) انتخاب میشوند.
  - ساخت مدل: مدل بر اساس دادههای آموزشی ساخته میشود.
  - تعیین پارامترها: پارامترهای مدل بهینه می شوند تا بهترین عملکرد را داشته باشد.

۵. ارزیابی:

- تعیین معیارهای ارزیابی: معیارهایی مانند دقت، حساسیت، ویژگی و AUC برای ارزیابی عملکرد مدل انتخاب میشوند.
  - ارزیابی مدل: مدل بر روی دادههای آزمایشی ارزیابی میشود تا عملکرد آن در دنیای واقعی تخمین زده شود.

⁹. استقرار:

- توسعه سیستم: مدل نهایی در یک سیستم کاربردی برای استفاده در محیط بالینی پیادهسازی میشود.
  - نظارت و نگهداری: عملکرد مدل به طور مداوم نظارت میشود و در صورت نیاز به روزرسانی میشود.

در این بخش سعی شد یک دید کلی از مراحل کار در یک پروژه واقعی ارائه شود. عمده فعالیت صورت گرفته در این پـژوهش بـا مرحله ارزیابی کیفیت داده شروع و در نهایت به ارزیابی مدل ختم می شـود و عملیـاتی در زمینـه جمـع آوری داده هـا و همچنـین استقرار مدل صورت نپذیرفته است.

در ادامه مراحل متد Crisp-DM در پروژه پیش بینی بیماری قلبی به تفصیل ارائه می گردد.

۱. درک مجموعه داده

بررسی اجمالی مجموعه داده Heart data

مجموعه داده مورد بررسی در این پروژه شامل ویژگیهای مختلف مرتبط با سلامت قلب افراد است، از جمله سن، جنسیت، سطح کلسترول و فشار خون. تحلیل ابتدایی نشان داد که برخی ویژگیها مانند شیب تستهای استرس قلبی (slope) یا تعداد عروق کرونری (ca) اطلاعات ارزشمندی ارائه میدهند، اما مقادیر گمشده در آنها ممکن است عملکرد مدل را محدود کند. اضافه کردن فیلدهایی مانند سابقه خانوادگی یا شاخص توده بدنی میتوانست پیش بینی را بهبود دهد.

مجموعه داده Heart data یک فایل CSV، شامل ۵۹۷ ردیف و ۱۴ ستون است که اطلاعات مختلفی در مورد بیماران و ویژگیهای مرتبط با سلامت قلب آنها ارائه میدهد. برخی از نکات کلیدی در مورد مجموعه داده عبارتاند از:

ستونها و نوع دادهها:

- ویژگیهایی مانند سن، جنسیت، نوع درد قفسه سینه، فشار خون، سطح کلسترول و غیره.
- ستون هدف (احتمال سکته قلبی) به نظر می رسد در ستون C باشد. توزیع متغیر هدف (C):
  - ۵۹٪ افراد سالم (٠)
  - ۴۱٪ افراد مبتلا به سکته قلبی (۱)

مقادیر گمشده:

- ستونهایی مثل ca ،slope و thal مقادیر گمشده قابل توجهی دارند، که ممکن است بر عملکرد مدل تاثیر گذار باشد.
  - برخی دیگر از ستونها مانند فشار خون و سطح کلسترول نیز دارای مقادیر گمشده جزئی هستند.

بهبود ممکن در ویژگیها:

اطلاعات بیشتری مثل سابقه خانوادگی بیماریهای قلبی، عادتهای غذایی، شاخص تـوده بـدنی (BMI) یـا وضـعیت فعالیـت بـدنی منظم میتوانست برای پیشبینی بهتر مفید باشد.

```
Step: Analyzing Initial Data

Data Analysis - Before Cleaning
Rows: 597
Columns: 14
Missing Values: 787
Duplicate Rows: 1
Categorical Features: ['sex', 'chest pain', 'blood sugar', 'electrocardiographic ', 'exercise induced', 'slope', 'ca', 'thal', 'c']
Numerical Features: ['heart rate', 'Age (age in year)', 'blood pressure', 'depression ', 'cholestoral ']
```

فیلد های مجموعه داده Heart data

این فیلدها به صورت مستقیم یا غیرمستقیم تأثیر گذار بر پیش بینی بیماری های قلبی هستند و با ترکیب آنها می توان الگوریتمی موثر برای تحلیل و پیش بینی خطر سکته قلبی توسعه داد. اضافه کردن ویژگی هایی مانند شاخص توده بدنی (BMI)، سابقه خانوادگی بیماری قلبی، سیگار کشیدن، الگوی خواب یا عادات غذایی می توانست به مدل کمک کند تا پیش بینی دقیق تری ارائه دهد.

۱. Age (سن)

افزایش سن یکی از عوامل خطر اصلی در بیماریهای قلبی است، زیرا با گذر زمان شریانها سفت تر شده و احتمال گرفتگی عروق بیشتر میشود. این فیلد بهصورت سال اندازه گیری شده و نشان دهنده سن فرد در هنگام جمع آوری داده است.

۲. Sex (حنسىت)

جنسیت نقش مهمی در بروز بیماریهای قلبی دارد. مردان در سنین پایینتر نسبت به زنان بیشتر در معرض خطر هستند، اما پس از یائسگی، خطر برای زنان نیز افزایش می یابد. این فیلد به صورت داده باینری (۱ برای مرد و ۰ برای زن) ثبت شده است.

۳. Chest Pain (درد قفسه سینه)

نوع درد قفسه سینه می تواند نشان دهنده وجود یا عدم وجود بیماری های قلبی باشد. در دهای مرتبط با آنژین معمولاً به دلیل کاهش خون رسانی به عضله قلب اتفاق می افتد. این متغیر به چهار دسته تقسیم شده و بر اساس معاینه بالینی تعیین می شود.

- و مقدار ۱: درد قفسه سینه معمولی (Typical Angina).
  - مقدار ۲: درد غیرمعمول (Atypical Angina).
- مقدار ۳: درد بدون ارتباط با قلب (Non-Anginal Pain).
  - مقدار ۴: بدون درد قفسه سینه.

۴. Blood Pressure (فشار خون)

فشار خون بالا (هایپرتانسیون) یکی از مهم ترین عوامل خطر برای بیماریهای قلبی است، زیرا می تواند به دیواره رگها آسیب برساند و فشار بیشتری بر قلب وارد کند. این فیلد فشار خون سیستولیک را به میلی متر جیوه (mmHg) نشان می دهد و با دستگاه فشار سنج اندازه گیری می شود.

۵. Cholesterol (کلسترول)

سطح کلسترول بالا میتواند منجر به تجمع پلاک در عروق و افزایش خطر سکته قلبی شود. این فیلد سطح کلسترول کل خون را به میلی گرم بر دسی لیتر (mg/dL) نشان می دهد و از طریق آزمایش خون اندازه گیری می شود.

۶. Blood Sugar (قند خون ناشتا)

قند خون بالا، بهویژه در افراد دیابتی، خطر بیماریهای قلبی را افزایش میدهد. مقدار این فیلد نشاندهنده وجود قند خون بالای (۱۲۰ mg/dL (۱: بله، ۰: خیر) است و از طریق آزمایش قند خون ناشتا تعیین می شود.

- مقدار ۱: بالاتر از ۱۲۰ (هاپیرگلیسمی).
  - مقدار ۰: کمتر از یا مساوی ۱۲۰.

۷. Electrocardiographic نتایج الکتروکاردیوگرام)

تغییرات غیرطبیعی در ECG می تواند نشانه ای از مشکلات قلبی مانند ایسکمی یا هیپر تروفی بطن باشد. این فیلد به سه دسته (عادی، تغییرات ST-T، و هیپر تروفی) تقسیم شده و از طریق تحلیل نتایج ECG اندازه گیری می شود.

- مقدار ۰: عادی.
- مقدار ۱: وجود تغییرات ST-T (مانند الگوهای غیرطبیعی موج T).
- مقدار ۲: نشان دهنده هیپرتروفی بطن چپ احتمالی یا دیگر مشکلات.

۸. Heart Rate (بیشترین ضربان قلب)

ضربان قلب بالا می تواند نشان دهنده استرس قلبی باشد و در شرایطی خاص مانند تست ورزش اطلاعات ارزشمندی ارائه می دهد. این فیلد به صورت ضربان در دقیقه (bpm) ثبت شده است.

۹. Exercise Induced (درد ناشی از ورزش)

بروز درد قفسه سینه هنگام ورزش معمولاً نشان دهنده کاهش خون رسانی به قلب در زمان افزایش نیاز اکسیژن است. این فیلد به صورت داده باینری (۱: بله، ۰: خیر) ثبت می شود و در معاینات تست ورزش بررسی می گردد.

- مقدار ۱: درد ناشی از ورزش.
- مقدار ۰: بدون درد مرتبط با ورزش.

۰ (Depression (شدت افسردگی)

افسردگی شدید می تواند خطر ابتلا به بیماری های قلبی را به طور قابل توجهی افزایش دهد .مطالعات نشان دادهاند که افراد مبتلا به افسردگی شدید، بیشتر در معرض خطر ابتلا به بیماری های قلبی مانند حمله قلبی و سکته مغزی هستند.

Slope . ۱۱ (شیب قطعه ST)

شیب قطعه ST هنگام ورزش می تواند وضعیت خون رسانی به قلب را نشان دهد. شیب صعودی معمولاً عادی، شیب مسطح یا نزولی اغلب غیرطبیعی و مرتبط با مشکلات قلبی است. این متغیر به صورت طبقه بندی عددی ثبت می شود.

- مقدار ۱: شیب نزولی.
- مقدار ۲: شیب مسطح.
- مقدار ۳: شیب صعودی.

CA .۱۲ (تعداد عروق کرونری رنگشده)

تعداد عروق اصلی که با رنگ فلوروسکوپی دیده شدهاند، میزان گرفتگی عروق کرونری را نشان میدهد. افزایش تعداد عروق رنگشده نشان دهنده (از ۰ تا ۴) شدت بیماری است. این داده از طریق آنژیوگرافی به دست می آید.

۳۱. Thal (تالاسمى)

این فیلد وضعیت خون رسانی قلبی را بر اساس تستهای رادیوایزوتوپ نشان میدهد. تالاسمی عادی، نقص برگشت پذیر، یا نقص دائمی (ثابت) اطلاعاتی از جریان خون غیرطبیعی ارائه میدهد.

- مقدار ۳: عادی.
- مقدار ۶: نقص ثابت.
- مقدار ۷: نقص برگشت پذیر.

C.۱۴ (متغیر هدف)

این فیلد نشان دهنده وجود یا عدم وجود سکته قلبی است (۰: سالم، ۱: مبتلا به سکته قلبی). ایـن متغیـر نتیجـه نهـایی تشـخیص مبتنی بر دادههای آزمایشگاهی و بالینی است.

نوع ویژگی ها

ویژگیهای یک مجموعه داده معمولاً به دو نوع اصلی تقسیم میشوند:

- کمی (Numerical)
- كيفي (Categorical).

تشخیص و تفکیک صحیح ویژگیها (کمی، کیفی، پیوسته، گسسته) تأثیر مستقیمی بر کیفیت پیشپردازش داده و دقت مـدلهای یادگیری ماشین دارد. درک صحیح نوع دادهها به انتخاب روشهای مناسب برای پاکسازی، تحلیل و مدلسازی کمک می کند.

نام	نوع داده	حالات
Age	کمی	
(سن)	(Continuous)	-
Sex	کیفی	
(جنسیت)	(Categorical, Binary)	:0زن, ۱: مرد
Chest Pain (درد قفسه سینه)	کیفی (Categorical)	1: Typical Angina, 2: Atypical Angina, 3: Non-Anginal Pain, 4: بدون درد
Blood Pressure	کمی	
(فشار خون)	(Continuous)	-
Cholesterol	کمی	
(کلسترول)	(Continuous)	-
Blood Sugar	کیفی	0: ≤120 mg/dL,
(قند خون ناشتا)	(Categorical, Binary)	1: >120 mg/dL
Electrocardiographic (نتایج الکتروکاردیوگرام)	کیفی (Categorical)	۰: عادی, ۱: وجود تغییرات ST-T ۲: هیپرتروفی بطن چپ
Heart Rate	کمی	_
(بیشترین ضربان قلب)	(Continuous)	
Exercise Induced	کیفی	۰: بدون درد,
(درد ناشی از ورزش)	(Categorical, Binary)	۱: درد ناشی از ورزش
Depression	کمی	
(شدت افسردگی)	(Continuous)	-
CI.		۱: شیب نزولی,
Slope (شیب قطعهST)	کیفی (Categorical)	۲: شیب مسطح,
		۳: شیب صعودی
CA	 کیفی	-
(تعداد عروق کرونری رنگشده)	(Categorical)	•-4
Thal (تالاسمى)	کیفی (Categorical)	۳: عادی,
		ع: نقص ثابت,
		۷: نقص برگشتپذیر
С	کیفی	۰: سالم,
(متغير هدف)	(Categorical, Binary)	۱: سکته قلبی

تحلیل آماری ویژگی ها

تحلیل آماری ویژگیها یکی از مراحل حیاتی در فرآیند تحلیل داده است. این مرحله به ما کمک میکند تا دادههای خام و بی ساختار را به اطلاعات مفید و قابل تفسیر تبدیل کنیم. با استفاده از روشهای آماری، می توانیم الگوها، روابط و روندهای پنهان در دادهها را کشف کرده و به درک عمیق تری از پدیده مورد مطالعه دست پیدا کنیم.

با توجه به اهمیت تفیکیک ویژگی ها در فرآیند پاکسازی، آماده سازی و مدلسازی، در ابتدا ویژگی ها با توجه به مقادیرشان به دو دسته Numerical , Categorical تقسیم شدند. به طور معمول با استفاده از نوع داده ی هر ویژگی، مطابق کد زیر تفکیک صورت میپذیرد.

از آنجا که در مجموعه داده مقادیر Int, Float درج شده و نام حالات برای هر ویژگی ثبت نشده بود، تابع detect_categorical_columns پیاده سازی شد. در این تابع براساس تنوع مقادیر هر ویژگی تشخیص داده میشود که آیا ویژگی Categorical است یا خیر.

```
def detect_categorical_columns(df, threshold=10):
    #Detecting categorical columns.
    categorical_cols = []
    for col in df.columns:
        unique_values = df[col].nunique()
        if unique_values <= threshold:
            categorical_cols.append(col)
    return categorical cols</pre>
```

در ادامه تحلیل آماری برای هر ویژگی ارائه میشود و برای تحلیل هر ویژگی، در صورت عدد بودن دو نمودار هیستوگرام و باکسپلات و در صورت دسته بندی نمودار فراوانی و همچنین آمار توصیفی ارائه میشود. این ابزارها به ما کمک میکنند تا توزیع دادهها، وجود مقادیر پرت، تمرکز دادهها و سایر ویژگیهای مهم این متغیر را بررسی کنیم.

۱. Age (سن)

تحليل هيستوگرام:

- توزیع تقریباً نرمال: هیستوگرام نشان میدهد که توزیع سن تقریباً به شکل زنگولهای (نرمال) است. این بدان معناست که اکثر افراد در محدوده سنی خاصی متمرکز شدهاند و تعداد افراد با سنین بسیار پایین یا بسیار بالا کمتر است.
- میانگین و انحراف استاندارد: میانگین سن حدود ۵۱ سال و انحراف استاندارد آن حدود ۹ سال است. این نشان میدهد که اکثر افراد بین ۴۲ تا ۶۰ سال سن دارند.

تقارن: توزیع سن تقریباً متقارن است، به این معنی که تعداد افرادی که سن کمتری از میانگین دارند تقریباً برابر با تعـداد
 افرادی است که سن بیشتری از میانگین دارند.

تحليل باكس يلات:

- محدوده میان چرکی IQR:(IQR) برابر با ۱۴ سال است که نشان میدهد ۵۰ درصد دادهها در محدوده ۱۴ ساله متمرکز شدهاند.
- چارک اول و سوم: چارک اول (Q1) برابر با ۴۴ سال و چارک سوم (Q3) برابر با ۵۸ سال است. این نشان می دهد که ۲۵ درصد افراد بیشتر از ۵۸ سال سن دارند.
  - رنج: محدوده تغییرات سن از ۲۸ تا ۷۷ سال است.
  - مقادیر پرت: با توجه به باکس پلات، به نظر نمی رسد مقادیر پرت قابل توجهی در دادهها وجود داشته باشد.

بر اساس تحلیلهای انجام شده، می توانیم به نتایج زیر دست پیدا کنیم:

- توزیع سنی: اکثر افراد در محدوده سنی ۴۲ تا ۶۰ سال قرار دارند و توزیع سن تقریباً نرمال است.
  - پراکندگی دادهها: دادهها پراکندگی مناسبی دارند و مقادیر پرت قابل توجهی مشاهده نمیشود.
    - میانگین سن: میانگین سن افراد حدود ۵۱ سال است.

_____

Analyzing Field: Age (age in year)

_____

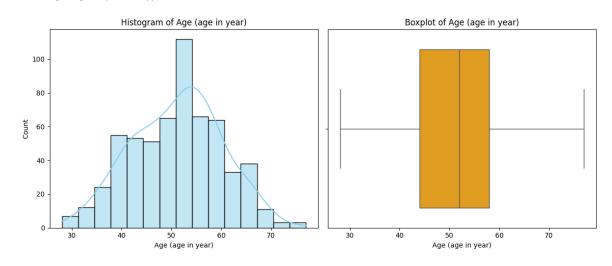
Numerical Field count 597.000000

mean 51.182580 std 9.074366

min 28.000000 25% 44.000000 50% 52.000000

75% 58.000000 max 77.000000

Name: Age (age in year), dtype: float64

۶ex .۲ (جنسیت)

تحليل نمودار فراواني:

- دو دسته جنسیتی: نمودار نشان میدهد که ویژگی جنسیت به دو دسته اصلی تقسیم میشود که احتمالا به جنسیتهای مذکر
   و مؤنث اشاره دارد.
- تفاوت تعداد: به وضوح مشاهده می شود که تعداد افراد در یکی از دسته ها (مذکر) به طور قابل تـوجهی بیشـتر از دسـته دیگـر (مؤنث) است.
- توزیع نامتوازن: توزیع فراوانی بین دو دسته جنسیتی نامتوازن است. این نامتوازنی می تواند در تحلیلهای بعدی و مدل سازیها تأثیر گذار باشد و نیاز به اعمال برخی روشها برای برطرف کردن آن (مانند نمونهبرداری تصادفی یا روشهای وزندهی) وجود داشته باشد.

تحليل آمار توصيفى:

- تعداد کل: تعداد کل مشاهدات در این ویژگی برابر با ۵۹۷ است.
- فراوانی هر دسته تعداد افراد در دسته اول ۴۱۹ نفر و در دسته دوم ۱۷۸ نفر است.
- درصد هر دسته: با محاسبه درصد هر دسته می توانیم به درک بهتری از نسبت هر یک از جنسیتها در داده ها برسیم. برای مثال، درصد افراد در دسته اول حدود ۷۰٪ و در دسته دوم حدود ۳۰٪ است.

Analyzing Field: se

_____

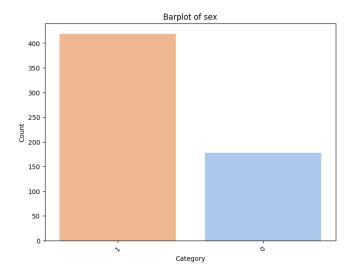
Categorical Field

sex

1 419

0 178 Name:

count, dtype: int64

۳. Chest Pain (درد قفسه سینه)

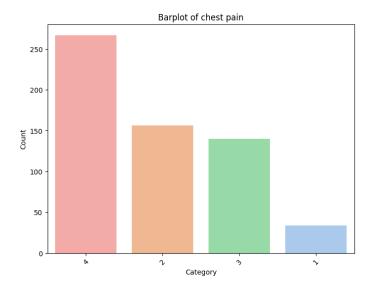
تحليل نمودار فراواني:

- چهار دسته درد: نمودار به وضوح چهار دسته مختلف از درد قفسه سینه را نشان میدهد که نشان دهنده شدتها و انواع مختلف
   درد هستند.
- دسته غالب: دسته ۴ بیشترین فراوانی را دارد، به این معنی که بخش قابل توجهی از افراد در مجموعه داده، این نوع درد را تجربه کردهاند.
- کاهش تدریجی فراوانی: با حرکت از دسته ۴ به دسته ۱، فراوانی هر دسته کاهش مییابد. این نشان میدهد که انواع کمتر شایع درد قفسه سینه، شیوع کمتری در مجموعه داده دارند.

تحليل آمار توصيفي:

- کل مشاهدات: مجموعه داده شامل ۵۹۷ مشاهده است.
  - توزیع دستهها:
- حسته ۴: ۲۶۷ مشاهده (تقریباً ۴۵٪)
- دسته ۲: ۱۵۶ مشاهده (تقریباً ۲۶٪)
- دسته ۳: ۱۴۰ مشاهده (تقریباً ۲۳٪)
  - دسته ۱: ۳۴ مشاهده (تقریباً ۶٪)
- مقادیر گمشده: اگر مقادیر گمشدهای در این ویژگی وجود دارد، باید به درستی با آنها برخورد شود (مشلاً با پر کردن آنها یا حذف مشاهدات مربوطه).
- عدم تعادل دادهها: تفاوت قابل توجه در فراوانی دسته ۴ نسبت به سایر دستهها ممکن است نیاز به تکنیکهایی مانند
   افزایش نمونه یا کاهش نمونه برای متعادل کردن مجموعه داده در مدل سازی داشته باشد.

تحلیل ویژگی درد قفسه سینه نشان میدهد که این ویژگی نقش مهمی در درک و پیشبینی بیماریهای قلبی دارد. با بررسی توزیع انواع مختلف درد و ارتباط آن با سایر متغیرها، میتوان به بینشهای ارزشمندی دست یافت که در تشخیص و درمان بیماریهای قلبی مفید خواهد بود.

۴. Blood Pressure (فشار خون)

تحليل آمار توصيفي

- تعداد مشاهدات 596 فرد در این مطالعه بررسی شدهاند.
- میانگین: میانگین فشار خون حدود ۱۳۲.۱۳ میلی متر جیوه است که نشان می دهد به طور متوسط، افراد در این گروه دارای فشار خون کمی بالاتر از حد نرمال هستند.
- انحراف استاندارد: انحراف استاندارد ۱۷.۶ نشان میدهد که مقادیر فشار خون در این گروه پراکندگی قابل توجهی دارنـد و برخی افراد فشار خون بسیار بالاتر یا پایین تر از میانگین دارند.
- حداقل و حداکثر: کمترین فشار خون اندازه گیری شده ۹۲ و بیشترین آن ۲۰۰ میلی متر جیوه بوده است. این نشان می دهد که محدوده تغییرات فشار خون در این گروه گسترده است.
  - چارکھا:
  - 25درصد افراد فشار خونی کمتر از ۱۲۰ میلیمتر جیوه دارند.
  - 50درصد افراد (میانه) فشار خونی کمتر از ۱۳۰ میلیمتر جیوه دارند.
    - 75درصد افراد فشار خونی کمتر از ۱۴۰ میلیمتر جیوه دارند.

تحليل نمودار هيستوگرام:

- توزیع تقریباً نرمال: هیستوگرام نشان میدهد که توزیع فشار خون تقریباً به شکل زنگولهای (نرمال) است، به این معنی که بیشترین افراد فشار خونی در محدوده میانگین دارند و به سمت مقادیر کمتر یا بیشتر، تعداد افراد کاهش مییابد.
- پراکندگی: وجود پراکندگی در دادهها به وضوح مشخص است، زیرا برخی از افراد فشار خون بسیار پایین تر یا بالاتر از میانگین دارند.
- مقادیر پرت: ممکن است چندین مقدار پرت در سمت راست نمودار (فشار خون بالا) وجود داشته باشد که نیاز به بررسی بیشتر دارد.

تحليل نمودار باكس پلات:

- محدوده بین چرکی IQR: IQR) نشان می دهد که ۵۰ درصد داده ها در چه محدوده ای قرار دارند. در این نمودار، IQRنسبتاً بزرگ است که نشان دهنده پراکندگی زیاد داده ها است.
- مقادیر پرت: در این نمودار، چندین مقدار پرت در سمت راست وجود دارد که نشاندهنده فشار خون بسیار بالا در برخی افراد است.
- تقارن: باکس پلات نشان میدهد که توزیع دادهها کمی به سمت راست متمایل است، به این معنی که تعداد بیشتری از افراد فشار خون بالاتر از میانگین دارند.

بر اساس تحلیل آمار توصیفی و نمودارها، می توان نتیجه گرفت که:

- فشار خون در این گروه از افراد پراکندگی قابل توجهی دارد و تعداد قابل توجهی از افراد فشار خون بالاتر از حد نرمال دارند.
- وجود مقادیر پرت نشان میدهد که ممکن است برخی از افراد مبتلا به بیماریهای مرتبط با فشار خون بالا باشند. در پروژه واقعی باید بررسی شود که آیا مقادیر پرت به دلیل خطا در اندازه گیری یا عوامل دیگری مانند بیماریهای همراه انحاد شدهاند.
- با بررسی همبستگی بین فشار خون و سایر متغیرهای مرتبط مانند سن، جنسیت، وزن، کلسترول و ... می تـوان بـه نتـایج معناداری رسید.

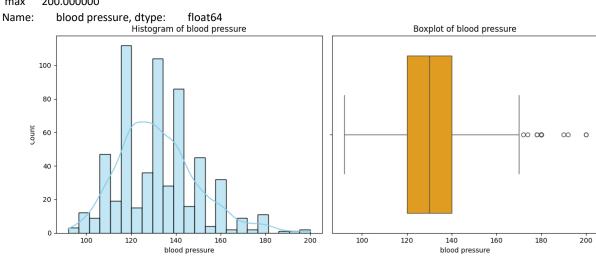
_____

Analyzing Field: blood pressure

_____

Numerical Field

count 596.000000
mean 132.129195
std 17.603812
min 92.000000
25% 120.000000
50% 130.000000
75% 140.000000
max 200.000000

۵. Cholesterol (کلسترول)

تحليل آمار توصيفي

- تعداد مشاهدات: 574 نفر در این مطالعه بررسی شدهاند.
- میانگین: میانگین سطح کلسترول حدود ۲۴۸.۶۶ میلی گرم بر دسی لیتر است که نشان می دهد به طور متوسط، افراد دارای سطح کلسترول نسبتاً بالایی هستند.
- انحراف استاندارد: انحراف استاندارد ۵۹.۷۸ نشان میدهد، مقادیر کلسترول در این مجموعه داده پراکندگی قابل توجهی داشته و برخی افراد سطح کلسترول بسیار بالاتر یا پایین تر از میانگین دارند.
- حداقل و حداکثر: کمترین سطح کلسترول اندازه گیری شده ۸۵ و بیشترین آن ۶۰۳ میلی گرم بـر دسـیلیتر اسـت. ایـن نشـان میدهد که محدوده تغییرات سطح کلسترول در این گروه گسترده است.
  - چار ڪھا:
  - 25درصد افراد سطح کلسترول کمتر از ۲۱۱ میلی گرم بر دسی لیتر دارند.
  - 50درصد افراد (میانه) سطح کلسترول کمتر از ۲۴۲.۵ میلی گرم بر دسی لیتر دارند.
    - 75درصد افراد سطح کلسترول کمتر از ۲۷۸.۷۵ میلیگرم بر دسیلیتر دارند.

تحليل نمودار هيستوگرام:

- توزیع تقریباً نرمال: هیستوگرام نشان میدهد که توزیع سطح کلسترول تقریباً به شکل زنگولهای (نرمال) است، به این معنی که بیشترین افراد سطح کلسترول در محدوده میانگین دارند و به سمت مقادیر کمتر یا بیشتر، تعداد افراد کاهش مییابد.
- پراکندگی: وجود پراکندگی در دادهها به وضوح مشخص است، زیرا برخی از افراد سطح کلسترول بسیار پایینتر یا بالاتر از میانگین دارند.
- مقادیر پرت: ممکن است چندین مقدار پرت در سمت راست نمودار (سطح کلسترول بالا) وجود داشته باشد که نیاز به بررسی بیشتر دارد.

باكس پلات:

- محدوده بینچرکی IQR: IQR) نشان میدهد که ۵۰ درصد دادهها در چه محدودهای قرار دارند. در ایـن نمـودار، IQRنسـبتأ بزرگ است که نشاندهنده پراکندگی زیاد دادهها است.
- مقادیر پرت: در این نمودار، چندین مقدار پرت در سمت راست وجود دارد که نشان دهنده سطح کلسترول بسیار بالا در برخی افراد است.
- تقارن: باکس پلات نشان می دهد که توزیع داده ها کمی به سمت راست متمایل است، به این معنی که تعداد بیشتری از افراد سطح کلسترول بالاتر از میانگین دارند.

بر اساس تحلیل آمار توصیفی و نمودارها، میتوان نتیجه گرفت که:

- سطح کلسترول در این گروه از افراد پراکندگی قابل توجهی دارد.
- تعداد قابل توجهی از افراد سطح کلسترول بالاتر از حد نرمال دارند.

- وجود مقادیر پرت نشان میدهد که ممکن است برخی از افراد مبتلا به بیماریهای مرتبط با کلسترول بالا باشند.
- با بررسی همبستگی بین کلسترول و سایر متغیرهای مانند سن، جنسیت، وزن، فشار خون و ... میتوان به نتایج معنا داری رسید.

_____

Analyzing Field: cholestoral

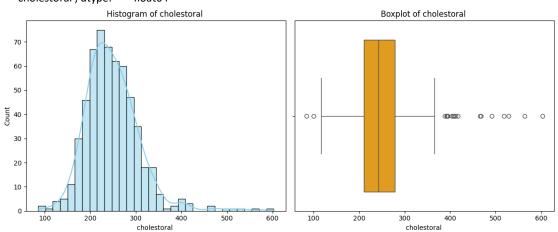
603.000000

max

_____

Numerical Field
count 574.000000
mean 248.655052
std 59.784805
min 85.000000
25% 211.000000
50% 242.500000
75% 278.750000

Name: cholestoral, dtype: float64

۶. Blood Sugar (قند خون ناشتا)

- و تعداد مشاهدات: 589 نفر در این مطالعه بررسی شدهاند.
  - دستهها: قند خون به دو دسته تقسیم شده است:
  - دسته ۰.۰: ۵۲۴ نفر (حدود ۸۹٪)
    - دسته ۱.۰: ۶۵ نفر (حدود ۱۱٪)

تحلیل نمودار نمودار میلهای:

- توزیع نامتقارن: نمودار میلهای نشان می دهد که توزیع قند خون به شدت نامتقارن است. اکثریت قریب به اتفاق افراد (حدود ۸۹٪) در دسته قرار دارند که احتمالاً نشان دهنده سطح قند خون نرمال است. تنها تعداد کمی از افراد (حدود ۱۱٪) در دسته ۱ قرار دارند که احتمالاً نشان دهنده سطح قند خون بالا یا دیابت است.
  - تفاوت بین فراوانی دو دسته بسیار زیاد است و نشان دهنده تفاوت معنی داری در سطح قند خون افراد است.
- با بررسی همبستگی بین قندخون و سایر متغیرهای مانند سن، جنسیت، وزن، فشار خون و ... میتوان به نتایج معنا داری

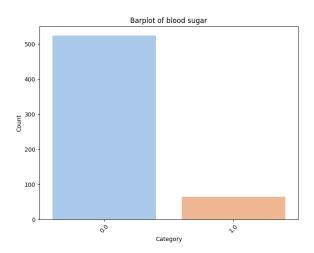
_____

Analyzing Field: blood sugar

_____

Categorical Field blood sugar 0.0 524 1.0 65

Name: count, dtype: int64

۷. Electrocardiographic نتایج الکتروکار دیوگرام)

تحليل آمار توصيفي

- تعداد مشاهدات: 596 نفر در این مطالعه بررسی شدهاند.
  - دستهها: نتایج ECG به سه دسته تقسیم شده است:
    - دسته ۰.۰: ۳۸۶ نفر (حدود ۶۵٪)
    - دسته ۲.۰: ۱۵۴ نفر (حدود ۲۶٪)
      - دسته ۱.۰: ۵۶ نفر (حدود ۹٪)

تحلیل نمودار میلهای:

- توزیع نامتقارن: نمودار میلهای نشان میدهد که توزیع نتایج ECG به شدت نامتقارن است. اکثریت قریب به اتفاق افراد (حـدود /۶۵٪) در دسته ۰ قرار دارند.
  - تفاوت معنی دار: تفاوت بین فراوانی سه دسته بسیار زیاد است و نشان دهنده تفاوت معنی داری در نتایج ECG افراد است.

_____

Analyzing Field: electrocardiographic

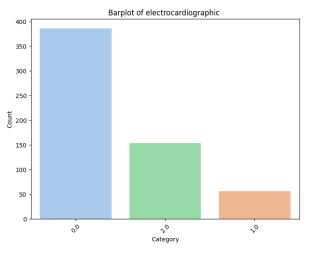
_____

Categorical Field electrocardiographic

0.0 386

2.0 154

1.0 56

۸. Heart Rate (ضربان قلب)

تحليل آمار توصيفي

- تعداد مشاهدات: 596 نفر در این مطالعه بررسی شدهاند.
- میانگین: میانگین ضربان قلب حدود ۱۴۴.۴۶ ضربه در دقیقه است که نشان میدهد بهطور متوسط، افـراد در ایـن گـروه دارای ضربان قلب نسبتاً بالایی هستند.
- انحراف استاندارد: انحراف استاندارد ۲۳.۷۹ نشان میدهد که مقادیر ضربان قلب در این گروه پراکندگی قابل توجهی دارند. و برخی افراد ضربان قلب بسیار بالاتر یا پایین تر از میانگین دارند.
- حداقل و حداکثر: کمترین ضربان قلب اندازه گیری شده ۷۱ و بیشترین آن ۲۰۲ ضربه در دقیقه بوده است. این نشان می دهد که محدوده تغییرات ضربان قلب در این گروه گسترده است.
  - چار کھا:
  - 25درصد افراد ضربان قلب کمتر از ۱۲۸ ضربه در دقیقه دارند.
  - 50درصد افراد (میانه) ضربان قلب کمتر از ۱۴۶ ضربه در دقیقه دارند.
    - 57درصد افراد ضربان قلب کمتر از ۱۶۲ ضربه در دقیقه دارند.

تحليل نمودار هيستوگرام:

- توزیع تقریباً نرمال: هیستوگرام نشان میدهد که توزیع ضربان قلب تقریباً به شکل زنگولهای (نرمال) است، به این معنی که بیشترین افراد ضربان قلب در محدوده میانگین دارند و به سمت مقادیر کمتر یا بیشتر، تعداد افراد کاهش مییابد.
- پراکندگی: وجود پراکندگی در دادهها به وضوح مشخص است، زیرا برخی از افراد ضربان قلب بسیار پایین تر یا بالاتر از میانگین دارند.
- مقادیر پرت: ممکن است چندین مقدار پرت در سمت راست نمودار (ضربان قلب بالا) وجود داشته باشـد کـه نیـاز بـه بررسـی بیشتر دارد.

باكس پلات:

- محدوده بین چرکی IQR: IQR) نشان می دهد که ۵۰ درصد داده ها در چه محدوده ای قرار دارند. در این نمودار، IQRنسبتاً بزرگ است که نشان دهنده پراکندگی زیاد داده ها است.
- مقادیر پرت: در این نمودار، چندین مقدار پرت در سمت راست وجود دارد که نشان دهنده ضربان قلب بسیار بالا در برخی افراد است.
- تقارن: باکس پلات نشان میدهد که توزیع داده ها کمی به سمت راست متمایل است، به این معنی که تعداد بیشتری از افراد ضربان قلب بالاتر از میانگین دارند.

بر اساس تحلیل آمار توصیفی و نمودارها، میتوان نتیجه گرفت که:

- ضربان قلب در این گروه از افراد پراکندگی قابل توجهی دارد.
- تعداد قابل توجهی از افراد ضربان قلب بالاتر از حد نرمال دارند.
- وجود مقادیر پرت نشان میدهد که ممکن است برخی از افراد مبتلا به بیماریهای قلبی یا شرایطی باشند که باعث افزایش ضربان قلب میشود.

_____

Analyzing Field: heart rate

_____

Numerical Field

count 596.000000 mean 144.456376

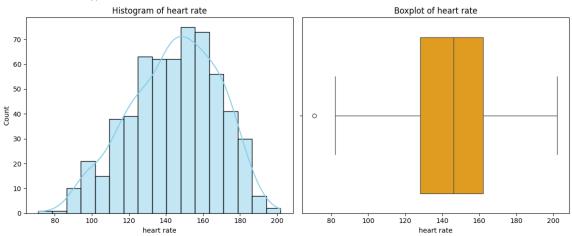
std 23.794282

min 71.000000 25% 128.000000

50% 146.000000

75% 162.000000 max 202.000000

Name: heart rate, dtype: float64

۹. Exercise Induced (درد ناشی از ورزش)

تحليل آمار توصيفي

- تعداد مشاهدات: 596 نفر در این مطالعه بررسی شدهاند.
- دستهها: وضعیت ورزش القایی به دو دسته تقسیم شده است:
- دسته ۰.۰: ۴۰۸ نفر (حدود ۶۸٪)
- دسته ۱.۰: ۱۸۸ نفر (حدود ۳۲٪)

تحلیل نمودار میلهای:

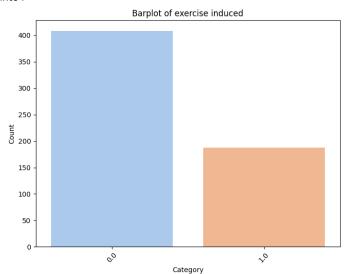
- توزیع نامتقارن: نمودار میلهای نشان میدهد که توزیع وضعیت این ویژگی به شدت نامتقارن است. اکثریت قریب به اتفاق افراد (حدود ۶۸٪) در دسته ۰.۰ قرار دارند.
  - تفاوت بین فراوانی دو دسته بسیار زیاد است و نشان دهنده تفاوت معنی داری در وضعیت افراد است.

Analyzing Field: exercise induced

_____

Categorical Field exercise induced 0.0 408 1.0 188

Name: count, dtype: int64

۰ (شدت افسرگی) Depression .۱۰

تحليل آمار توصيفي

- تعداد مشاهدات: 597نفر در این مطالعه بررسی شدهاند.
- میانگین: میانگین شدت افسردگی حدود ۰.۸۱ است که نشان میدهد بهطور متوسط، افراد در این گروه دارای سطح نسبتاً پایینی از افسردگی هستند.

- انحراف استاندارد: انحراف استاندارد ۱۰۰۶ نشان میدهد که مقادیر شدت افسردگی در این گروه پراکندگی قابل توجهی دارنـد و برخی افراد سطح افسردگی بسیار بالاتر یا پایین تر از میانگین دارند.
- حداقل و حداکثر: کمترین شدت افسردگی اندازه گیری شده ۰ (یعنی عدم وجود افسردگی) و بیشترین آن ۶.۲ بوده است. این نشان می دهد که محدوده تغییرات شدت افسردگی در این گروه گسترده است.
  - چارکھا:
  - 25درصد افراد شدت افسردگی کمتر از ۰ (یعنی عدم وجود افسردگی) دارند.
    - درصد افراد (میانه) شدت افسردگی کمتر از ۰.۲ دارند.
      - درصد افراد شدت افسردگی کمتر از ۱.۵ دارند.

تحليل نمودارها

هیستوگرام:

- توزیع نامتقارن به سمت راست: هیستوگرام نشان میدهد که توزیع شدت افسردگی به شدت به سمت راست نامتقارن است. این بدان معنی است که اکثریت افراد سطح افسردگی پایینی دارند و تعداد کمی از افراد سطح افسردگی بسیار بالا دارند.
- پراکندگی: وجود پراکندگی در دادهها به وضوح مشخص است، زیرا برخی از افراد سطح افسردگی بسیار بالاتر از میانگین دارند.
- مقادیر پرت: ممکن است چندین مقدار پرت در سمت راست نمودار (سطح افسردگی بالا) وجود داشته باشد که نیاز بـه بررسـی بیشتر دارد.

باكس پلات:

- محدوده بینچرکی IQR: IQR) نشان میدهد که ۵۰ درصد دادهها در چه محدودهای قرار دارند. در ایـن نمـودار، IQRانسـبتاً بزرگ است که نشاندهنده پراکندگی زیاد دادهها است.
- مقادیر پرت: در این نمودار، چندین مقدار پرت در سمت راست وجود دارد که نشان دهنده سطح افسردگی بسیار بالا در برخی افراد است.
  - تقارن: باکسپلات به وضوح نشان می دهد که توزیع دادهها به شدت به سمت راست متمایل است.

Analyzing Field: depression

Numerical Field count 597.000000 mean 0.816248

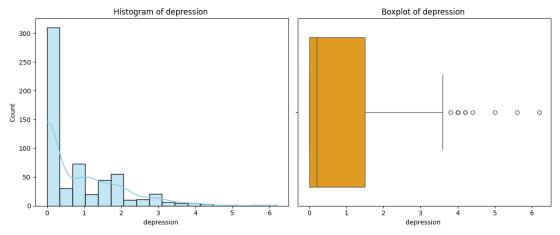
std 1.067938 min 0.000000

25% 0.000000 50% 0.200000

75% 1.500000 max 6.200000

Name: depression, dty

depression, dtype: float64

۱۱. Slope (شیب قطعه ST)

تحليل آمار توصيفي

- تعداد مشاهدات: 407 مورد در این مطالعه بررسی شدهاند.
  - دستهها: مقادیر شیب به سه دسته تقسیم شده است:
- دسته ۲.۰: ۲۳۱ مورد (حدود ۵۶.۷٪)
- دسته ۱.۰: ۱۵۴ مورد (حدود ۸.۳۷٪)
  - دسته ۳.۰: ۲۲ مورد (حدود ۵.۴٪)

تحلیل نمودار میلهای:

- توزیع نامتقارن: نمودار میلهای نشان میدهد که توزیع مقادیر شیب به شدت نامتقارن است. اکثریت قریب به اتفاق موارد (حدود ۵۶.۷٪) در دسته ۲.۰ قرار دارند.
  - تفاوت بین فراوانی سه دسته بسیار زیاد است و نشان دهنده تفاوت معنی داری در مقادیر شیب موارد است.

_____

Analyzing Field: slope

_____

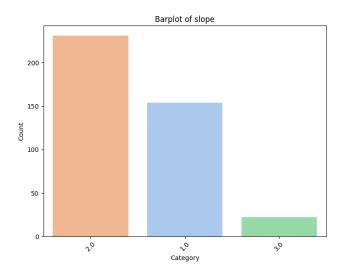
Categorical Field

slope

2.0 231

1.0 154

3.0 22

CA (تعداد عروق کرونری رنگشده)

تحليل آمار توصيفي

- تعداد مشاهدات: 303 مورد در این مطالعه بررسی شدهاند.
  - دستهها: مقادیر Ca به پنج دسته تقسیم شده است:
- دسته ۰.۰: ۱۷۹ مورد (حدود ۵۹٪)
- دسته ۱.۰: ۶۵ مورد (حدود ۲۱.۴٪)
- دسته ۲.۰: ۳۸ مورد (حدود ۱۲.۵٪)
- دسته ۳.۰: ۲۰ مورد (حدود ۶.۶٪)
- دسته ۹.۰: ۱ مورد (حدود ۳.۰٪)

تحلیل نمودار میلهای:

- توزیع نامتقارن: نمودار میلهای نشان میدهد که توزیع مقادیر Ca به شدت نامتقارن است. اکثریت قریب به اتفاق مـوارد (حـدود /۵۹٪ در دسته ۰.۰ قرار دارند.
  - تفاوت بین فراوانی دستهها بسیار زیاد است و نشان دهنده تفاوت معنی داری در مقادیر Ca موارد است.

______

Analyzing Field: ca

_____

Categorical Field

ca

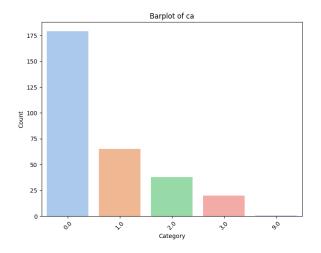
0.0 179

1.0 65

2.0 38

3.0 20

9.0 1

Thal . ۱۲ (تالاسمى)

تحليل آمار توصيفي

- تعداد مشاهدات: 329 مورد در این مطالعه بررسی شدهاند.
  - دستهها: مقادیر thal به سه دسته تقسیم شده است:
- دسته ۳.۰: ۱۷۳ مورد (حدود ۵۲.۶٪)
- دسته ۷.۰: ۱۲۸ مورد (حدود ۳۸.۹٪)
  - دسته ۶.۰: ۲۸ مورد (حدود ۸.۵٪)

تحلیل نمودار میلهای:

توزیع نامتقارن: نمودار میلهای نشان می دهد که توزیع مقادیر thal به شدت نامتقارن است. اکثریت قریب بـ ه اتفاق مـوارد (حـدود ٪۵۲.۶) در دسته ۳.۰ قرار دارند.

• تفاوت بین فراوانی دسته ها بسیار زیاد است و نشان دهنده تفاوت معنی داری در مقادیر thal موارد است.

_____

Analyzing Field: tha

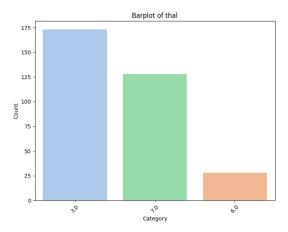
Categorical Field

thal

3.0 173

7.0 128

6.0 28

C.۱۳ (متغیر هدف)

تحليل آمار توصيفي

- تعداد كل مشاهدات: 597 مورد در اين مطالعه بررسي شدهاند.
  - دستهها: متغیر C به دو دسته تقسیم شده است:
  - دسته ۰: 352 مورد (حدود ۵۹ درصد)
  - دسته ۱: 245 مورد (حدود ۴۱ درصد)

تحلیل نمودار میلهای:

- توزیع نامتقارن: نمودار میلهای نشان میدهد که توزیع مقادیر متغیر C به شدت نامتقارن است. اکثریت قریب به اتفاق موارد (حدود ۵۹ درصد) در دسته ۰ قرار دارند.
  - تفاوت بین فراوانی دو دسته بسیار زیاد است و نشان دهنده تفاوت معنی داری در مقادیر متغیر C موارد است.

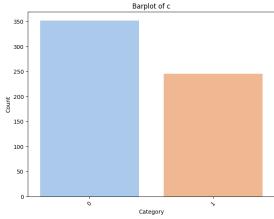
Analyzing Field: c

_____

Categorical Field

С

0 352 1 245

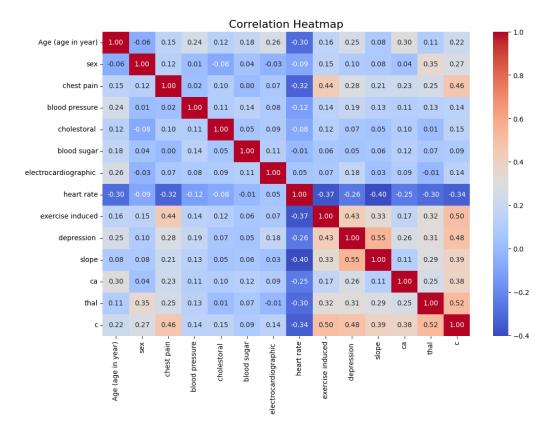

تحلیل همبستگیهای بین ویژگیها

ماتریس همبستگی، قدرت و جهت روابط خطی بین متغیرهای مختلف مجموعه داده را نشان می دهد. مقادیر همبستگی در بازه [-1, 1] قرار دارند:

- مقادیر نزدیک به ۱: همبستگی مثبت قوی (افزایش یک ویژگی باعث افزایش دیگری میشود).
- مقادیر نزدیک به -۱: همبستگی منفی قوی (افزایش یک ویژگی باعث کاهش دیگری میشود).
  - مقادیر نزدیک به ۰: عدم وجود رابطه خطی قوی.

ماتریس همبستگی مجموعه داده Heart Data تصویر زیر می باشد:

تحلیل روابط کلیدی:

۱. ویژگی chest pain و c:

- مقدار همبستگی نشاندهنده یک رابطه مثبت نسبتاً قوی بین درد قفسه سینه و متغیر C است. این رابطه نشان میدهد که نوع درد قفسه سینه میتواند تأثیر گذار بر پیشبینی C و بیماری قلبی باشد.
  - ۲. ویژگی exercise induced و thal

• مقدار همبستگی نشاندهنده یک رابطه مثبت متوسط است. این میتواند نشان دهد که نوع تالاسـمی ممکـن اسـت بـا اثـرات ورزش روی بیمار مرتبط باشد.

۳. ویژگی slope و depression:

• مقدار همبستگی حاکی از یک رابطه مثبت نسبتاً قوی است. این ارتباط میتواند نشان دهد که شیب قطعه ST با میزان افسردگی (شاید به عنوان نماینده مشکلات قلبی) در ارتباط است.

۴. ویژگی heart rate و exercise induced.

مقدار همبستگی نشاندهنده یک رابطه منفی است. این ممکن است نشان دهد که افرادی که در اثر ورزش دچار مشکلات میشوند، احتمالاً ضربان قلب پایین تری دارند.

۵. ویژگی ca و Age:

 مقدار همبستگی حاکی از یک رابطه مثبت است. این نشان میدهد که با افزایش سن، تعداد انسداد عروق قلبی ممکن است افزایش یابد.

۶. ویژگیهای با همبستگی پایین یا نزدیک به صفر:

متغیرهایی مانند blood sugar و electrocardiographic تقریباً هیچ رابطه خطی مشخصی بـا دیگـر ویژگیهـا ندارنـد. ایـن متغیرها ممکن است تأثیر مستقیمی بر سایر ویژگیها نداشته باشند.

۲. مدیریت دادههای گمشده

در فرایند جمع آوری، پردازش و تحلیل دادهها، اغلب با مسئلهی وجود دادههای گمشده یا ناقص مواجه می شویم. این دادهها می توانند به دلایل مختلفی مانند خطاهای انسانی، مشکلات فنی در جمع آوری دادهها، یا عدم پاسخگویی افراد به پرسشها از بین رفته باشند. وجود دادههای گمشده می تواند بر دقت و اعتبار نتایج تحلیلها تأثیر گذار باشد و در صورت عدم مدیریت صحیح، به نتایج نادرست و گمراه کننده منجر شود.

انتخاب روش مناسب برای مدیریت دادههای گمشده به عوامل مختلفی بستگی دارد، از جمله:

- میزان دادههای گمشده: اگر تعداد دادههای گمشده کم باشد، ممکن است حذف مشاهدات یا جایگزینی با مقدار ثابت مناسب باشد. اما اگر تعداد دادههای گمشده زیاد باشد، استفاده از روشهای پیشرفته تر مانند روشهای یادگیری ماشین توصیه می شود.
  - نوع داده :روشهای مدیریت دادههای گمشده برای دادههای کمی و کیفی متفاوت است.

دراین پروژه مدیریت داده های گمشده براساس نوع داده صورت گرفت به این ترتیب که برای ویژگی های عددی مقادیر گمشده با میانه و برای ویژگی های دسته ای با مد جایگزین شدند.

جدول و نمودار زیر نتایج بررسی تعداد مقادیر گمشده در مجموعه داده برای هر ویژگی است:

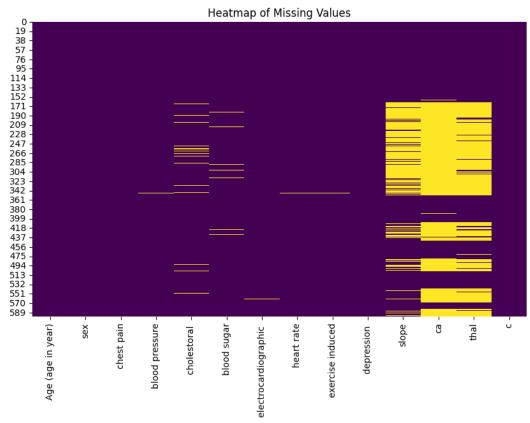
_____

Step: Exploring and Handling Missing Values

Step: Detecting Missing Values

Missing Values per Column: blood pressure 23 cholestoral blood sugar 8 electrocardiographic 1 heart rate 1 exercise induced 1 190 slope са 294 thal 268

dtype: int64

همچنین میتوانید روش رسیدگی به مقادیر گمشده هر ویژگی را مشاهده نمائید.

```
Step: Handling Missing Values
Filling missing values in blood pressure with median.
Filling missing values in cholestoral with median.
Filling missing values in blood sugar with mode.
Filling missing values in electrocardiographic with mode.
Filling missing values in heart rate with median.
Filling missing values in exercise induced with mode.
Filling missing values in slope with mode.
Filling missing values in ca with mode.
Filling missing values in thal with mode.
Missing values handled.
```

۳. مدیریت داده های تکراری

دادههای تکراری یکی از مشکلات رایج در مجموعه دادهها هستند که میتوانند نتایج تحلیلها را تحت تأثیر قرار دهند. روشهای مدیریت دادههای تکراری به نوع داده و هدف تحلیل بستگی دارد. در این پروژه یک سطر داده تکراری وجود داشت که حذف شد.

Step: Detecting and Removing Duplicates

Step: Detecting Duplicate Rows Number of duplicate rows: 1

Step: Removing Duplicate Rows Removed 1 duplicate rows. Rows remaining: 596

۴. مدیریت داده های نویزی

دادههای نویزی به دادههایی گفته می شود که حاوی خطا، بی دقتی یا اطلاعات اضافی هستند و از دقت و صحت دادههای اصلی می کاهند. این نویزها می توانند در فرآیند جمع آوری، ذخیره سازی یا پردازش دادهها ایجاد شوند. مدیریت موثر دادههای نویزی، گامی حیاتی در پیش پردازش دادهها و بهبود دقت مدلهای یادگیری ماشین است.

روشهای مدیریت دادههای نویزی به نوع داده و ماهیت نویز بستگی دارد.

دادههای کمی:(Numerical)

- تشخیص دادههای پرت :(Outliers)
- روشهای آماری :استفاده از روشهایی مانند، نمودار جعبهای و روشهای مبتنی بـر چارکها بـرای شناسـایی دادههای پرت.
  - روشهای مبتنی بر چگالی.
    - هموارسازی :(Smoothing)
  - میانگین گیری محلی :جایگزینی مقدار هر داده با میانگین همسایگان آن.
    - فیلترهای دیجیتال :استفاده از فیلترهای مختلف برای کاهش نویز.
      - تبدیلات:
      - تبدیل لگاریتمی :برای دادههای با توزیع نامتقارن.
        - استانداردسازی :برای مقیاسبندی دادهها.

دادههای کیفی:(Categorical)

- حذف سوابق نادرست :حذف سوابقي كه به وضوح نادرست يا غيرقابل اعتماد هستند.
- تبدیل به دادههای عددی :تبدیل دادههای کیفی به دادههای عددی برای استفاده از روشهای عددی.
- استفاده از الگوریتمهای خوشهبندی :برای شناسایی و حذف دادههای نویزی که از سایر دادهها فاصله زیادی دارند.

در این پروژه داده های دسته ای براساس فراوانی مقادیرشان از نظر و جود داده های نویزی مورد بررسی قرار گرفتند، همین طور که در خروجی مشاهده می نمائید و براساس اطلاعاتی که از ویژگی های مجموعه داده وجود دارد، به جز یک مقدار در ویژگی که برابر ۹ است، مقادیر خارج از محدوده ویژگی ها مشاهده نشد.

Step: Detecting and Removing Noise in Categorical Features ______ Step: Detecting Noise in Features Unique values in sex: sex 419 1 0 177 Name: count, dtype: int64 Unique values in chest pain: chest pain 4 267 2 155 3 140 34 Name: count, dtype: int64 Unique values in blood sugar: blood sugar 531 0.0 1.0 65 Name: count, dtype: int64 Unique values in electrocardiographic: electrocardiographic 0.0 386 154 2.0 1.0 56 Name: count, dtype: int64 Unique values in exercise induced: exercise induced 408 0.0 1.0 188 Name: count, dtype: int64 Unique values in slope: slope 2.0 420 1.0 154 22 3.0 Name: count, dtype: int64 Unique values in ca: са 0.0 472 1.0 65

38

2.0

3.0 20 9.0 1

Name: count, dtype: int64

Unique values in thal:

thal

3.0 440

7.0 128

6.0 28

Name: count, dtype: int64

Unique values in c:

С

0 351

1 245

Name: count, dtype: int64 Noise detection completed.

۵. مدیریت دادههای برت (Outliers

دادههای پرت به دادههایی گفته می شود که به طور قابل توجهی از سایر دادهها متفاوت هستند و ممکن است بر نتایج تحلیل آماری تأثیر منفی بگذارند. این دادهها می توانند ناشی از خطاهای اندازه گیری، خطاهای ورود دادهها، یا رخدادهای نادر و غیرمعمول باشند. مدیریت صحیح دادههای پرت برای دستیابی به نتایج دقیق و قابل اعتماد در تحلیل دادهها بسیار مهم است.

روش های تشخیص داده های پرت

روش (Interquartile Range)

IQR یا دامنه میان چار کهای، فاصله بین چارک اول و سوم یک مجموعه داده است. این شاخص نشان دهنده پراکندگی دادهها است. با استفاده از IQR می توانیم دادههای پرت را به صورت زیر شناسایی کنیم:

- محاسبه حد پایین Q1 1.5 * IQR
- محاسبه حد بالا Q3 + 1.5 * IQR
- هر دادهای که خارج از این محدوده باشد، به عنوان یک داده پرت بالقوه در نظر گرفته می شود.
  - به توزیع دادهها حساسیت کمتری دارد و برای دادههای با توزیع غیر نرمال مناسبتر است.
    - کمتر تحت تأثیر دادههای برت شدید قرار می گیرد.

روش Z-Score

Z-Score، فاصله یک داده تا میانگین را بر حسب انحراف استاندارد بیان می کند. به عبارت دیگر، Z-Score نشان می دهد که یک داده چند انحراف استاندارد از میانگین فاصله دارد. به طور معمول، دادههایی که Z-Score آنها از ۳ یا کمتر از ۳- باشد، به عنوان دادههای پرت در نظر گرفته می شوند.

- برای دادههایی با توزیع تقریباً نرمال مناسبتر است.
  - به دادههای پرت حساس تر است.

در این پروژه، برای تشخیص دادههای پرت از دو روش Z-Score, IQR استفاده شده است به این ترتسیب که ابتـدا بـا اسـتفاده از روش آزمون Shapiro-Wilk توزیع داده ها تشخیص داده میشـود و اگـر توزیـع داده های نرمـال باشـد روش Z-Score و در صورت غیرنرمال بودن توزیع داده ها از روش IQR استفاده میشود.

برای رسیدگی به داده های پرت شناسایی شده برای داده های عددی از روش Clipping استفاده شد و با مقادیر آستانه بـرای هـر ویژگی جایگزین شدند و برای داده های دسته ای در صورتی که مقادیر یک یا چند حالت در یک ویژگی کمتـر از ۵ درصـد داده هـا باشد در دسته Others قرار گرفته است. می توانید خروجی عملیات انجام شده را در تصویر مشاهده نمائید.

_____

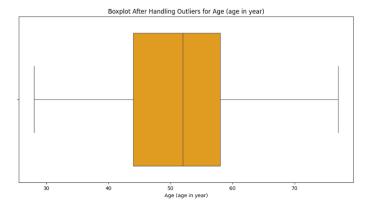
Step: Detecting and Removing Outliers

Step: Detecting and Handling Outliers

Analyzing Column: Age (age in year)

Type: Numerical

Analyzing Distribution for: Age (age in year)
Shapiro-Wilk Test: Statistic=0.9942, p-value=0.0227
The distribution of Age (age in year) appears to be Non-Normal.
Using IQR to Detect Outliers...
Number of Outliers Detected: 0

Analyzing Column: sex Type: Categorical

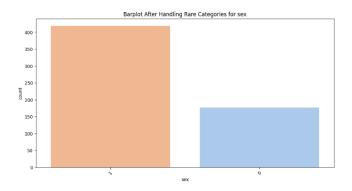
Value Counts:

sex

1 419 0 177

Name: count, dtype: int64

Rare Categories: []

Analyzing Column: chest pain

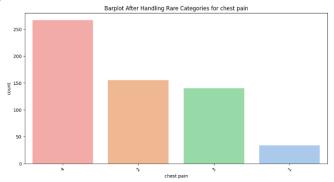
Type: Categorical Value Counts: chest pain 4 267 2 155 3 140

34

1

Name: count, dtype: int64

Rare Categories: []

Analyzing Column: blood pressure

Handling Outliers by Clipping...

Type: Numerical

Analyzing Distribution for: blood pressure Shapiro-Wilk Test: Statistic=0.9599, p-value=0.0000 The distribution of blood pressure appears to be Non-Normal. Using IQR to Detect Outliers... Number of Outliers Detected: 17

Boxplot After Handling Outliers for blood pressure

Analyzing Column: cholestoral

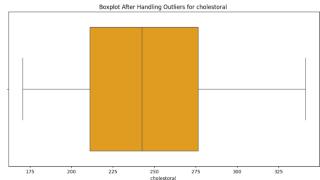
Type: Numerical

Analyzing Distribution for: cholestoral

Shapiro-Wilk Test: Statistic=0.9199, p-value=0.0000

The distribution of cholestoral appears to be Non-Normal.

Using IQR to Detect Outliers... Number of Outliers Detected: 19 Handling Outliers by Clipping...

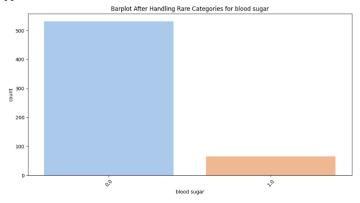

Analyzing Column: blood sugar

Type: Categorical Value Counts: blood sugar 0.0 531 1.0 65

Name: count, dtype: int64

Rare Categories: []

Analyzing Column: electrocardiographic

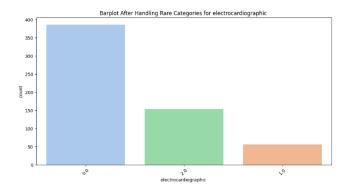
Type: Categorical Value Counts:

electrocardiographic

0.0 386 2.0 154 1.0 56

Name: count, dtype: int64

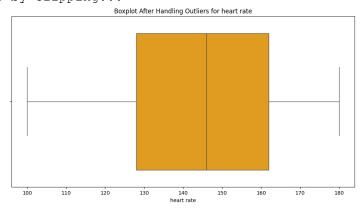
Rare Categories: []

Analyzing Column: heart rate

Type: Numerical

Analyzing Distribution for: heart rate Shapiro-Wilk Test: Statistic=0.9862, p-value=0.0000 The distribution of heart rate appears to be Non-Normal. Using IQR to Detect Outliers...
Number of Outliers Detected: 1
Handling Outliers by Clipping...

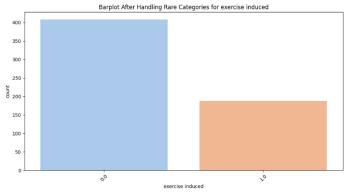
Analyzing Column: exercise induced

Type: Categorical Value Counts: exercise induced 0.0 408

1.0 188

Name: count, dtype: int64

Rare Categories: []

Analyzing Column: depression

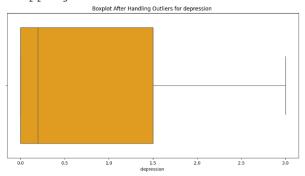
Type: Numerical

Analyzing Distribution for: depression

Shapiro-Wilk Test: Statistic=0.7803, p-value=0.0000

The distribution of depression appears to be Non-Normal.

Using IQR to Detect Outliers... Number of Outliers Detected: 11 Handling Outliers by Clipping...

Analyzing Column: slope

Type: Categorical

Value Counts:

slope

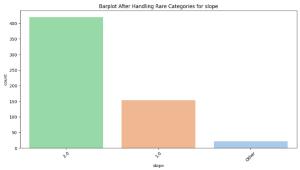
2.0 420

1.0 154

3.0 22

Name: count, dtype: int64
Rare Categories: [3.0]

Handling Rare Categories by Combining into 'Other'

Analyzing Column: ca

Type: Categorical

Value Counts:

са

0.0 472

1.0 65

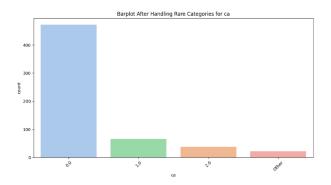
2.0 38

3.0 20

9.0 1

Name: count, dtype: int64
Rare Categories: [3.0, 9.0]

Handling Rare Categories by Combining into 'Other'

Analyzing Column: thal

Type: Categorical

Value Counts:

thal

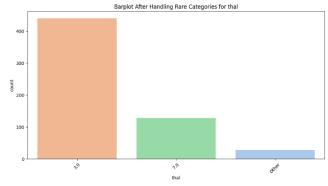
3.0 440

7.0 128

6.0 28

Name: count, dtype: int64 Rare Categories: [6.0]

Handling Rare Categories by Combining into 'Other'

Analyzing Column: c Type: Categorical

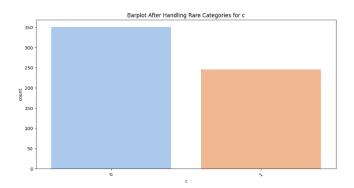
Value Counts:

С

0 351 1 245

Name: count, dtype: int64

Rare Categories: []

7. خلاصه نتایج حاصل از پاکسازی مجموعه داده

نتایج بدست آمده از پاکسازی و ذخیره سازی مجموعه داده را می توانید مشاهده نمائید. چنانچه مشخص است بعدد از عملیات پاکسازی مقادیر داده های گمشده و تکراری صفر است.

_____

Step: Analyzing Data After Cleaning

Data Analysis - After Cleaning

Rows: 596 Columns: 14

Missing Values: 0
Duplicate Rows: 0

Categorical Features: ['sex', 'chest pain', 'blood sugar',

'electrocardiographic ', 'exercise induced', 'slope', 'ca', 'thal', 'c'] Numerical Features: ['cholestoral ', 'blood pressure', 'heart rate',

'depression ', 'Age (age in year)']

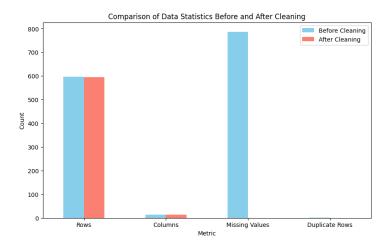
Comparison of Data Statistics Before and After Cleaning:

	Metric	Before Cleaning	After Cleaning
0	Rows	597	596
1	Columns	14	14
2	Missing Values	787	0
3	Duplicate Rows	1	0

Step: Save new dataset After Cleaning

Cleaned dataset saved.

۷. آمادهسازی دادهها

آماده سازی داده ها (Data Preparation)یکی از مراحل حیاتی در هر پروژه تحلیل داده است. این مرحله شامل مجموعه عملیاتی است که داده های پاکسازی شده به فرمت مناسب برای مدلسازی تبدیل میشوند. این مرحله شامل تقسیم داده های آموزشو آزمایش و بررسی توازن بین کلاس ها و تبدیل داده است. سازگار و قابل تحلیل تبدیل می کند. هدف اصلی از آماده سازی داده ها ایجاد یک پایگاه داده با کیفیت بالا است که بتوان از آن برای مدل سازی، تجزیه و تحلیل و تصمیم گیری استفاده کرد.

مراحل کلیدی در آمادهسازی دادهها

۸. تقسیم دادهها

تقسیم دادهها به مجموعههای آموزش، اعتبارسنجی و آزمون یکی از مراحل مهم در آمادهسازی دادهها است. ایـن کـار بـه منظـور ارزیابی عملکرد مدلهای یادگیری ماشین انجام میشود.

- مجموعه آموزش:برای آموزش مدل استفاده می شود.
- مجموعه اعتبارسنجی :برای تنظیم پارامترهای مدل استفاده میشود.
  - مجموعه آزمون :برای ارزیابی نهایی عملکرد مدل استفاده میشود.

در این پروژه مجموعه داده به دو بخش داده آموزش و آزمون با نسبت ۸۰ به ۲۰ تقسیم شد.

٩. بررسي توازن دادهها

توازن دادهها به معنای توزیع یکسان نمونهها در هر کلاس است. در مسائل طبقهبندی، اگر دادهها نامتوازن باشند (یعنی تعداد نمونهها در کلاسهای مختلف بسیار متفاوت باشد)، ممکن است مدل یادگیری ماشین به سمت کلاس اکثریت گرایش پیدا کند. مهمترین نکته در مدیریت داده های نامتوازن انجام عملیات تنها بر روی داده های آموزش است. برای حل این مشکل می توان از روشهایی مانند:

- Undersampling: کاهش تعداد نمونههای کلاس اکثریت
  - Oversampling: افزایش تعداد نمونههای کلاس اقلیت
- SMOTE (Synthetic Minority Over-sampling Technique): ایجاد نمونههای مصنوعی برای کلاس اقلیت.

در این پروژه در تابع detect_handle_imbalance بررسی شد که اگر تعداد مقادیر یک کلاس کمتـر از ۰.۲ اسـت، عملیـات SMOTE جهت توازن داده برای کلاس ها انجام شود.

۱۰. تبدیل دادهها

در مرحله آمادهسازی داده، تبدیل داده یکی از مهمترین مراحل است. این مرحله به ما کمک میکند تا دادهها را به فرمتی مناسب برای مدلسازی و تحلیل تبدیل کنیم. نوع تبدیل دادهها به نوع ویژگی (کمی یا کیفی) بستگی دارد.

انواع تبدیل برای ویژگیهای کمی:

نرمالسازی (Normalization) :

نرمالسازی مقیاسبندی دادهها به طوری که همه ویژگیها در محدوده مشخصی (مثلاً ۰ تا ۱) قرار بگیرند. این کار به خصوص در الگوریتمهای مبتنی بر فاصله) مفید است. روشهای رایج نرمالسازی عبارتند از:

- Min-Max Normalization
  - Z-score Normalization •

(Standardization) استاندار دسازی

تبدیل دادهها به طوری که میانگین آنها صفر و انحراف استاندارد آنها یک شود. این روش نیز برای الگوریتمهایی که به مقیاس دادهها حساس هستند مفید است.

- مقیاس بندی لگاریتمی :برای دادههایی که توزیع لگاریتمی دارند، استفاده از مقیاس بندی لگاریتمی می تواند مفید باشد.
  - باکتبندی :(Binning) تقسیم مقادیر پیوسته به گروههای گسسته.

انواع تبدیل برای ویژگیهای کیفی

- One-Hot Encoding: برای هر مقدار ممکن از ویژگی یک ستون جدید ایجاد میکنیم و اگر آن مقدار برای یک نمونه خاص وجود داشته باشد، مقدار آن ستون را ۱ و در غیر این صورت قرار میدهیم.
- Label Encoding: به هر مقدار یک عدد منحصر به فرد اختصاص میدهیم. این روش برای ویژگیهایی که ترتیب خاصی دارند (مانند رتبه) مناسب است.
  - کدگذاری با استفاده از اعداد صحیح: به هر مقدار یک عدد صحیح اختصاص میدهیم.
- Embedding: برای ویژگیهای کیفی با تعداد مقادیر زیاد، میتوان از روش Embedding استفاده کرد که در آن هر مقدار به یک بردار چگال نگاشت میشود.

در این پروژه از روش Min-Max Normalization برای تبدیل داده های عددی و از روش Label Encoding برای تبدیل داده های های دسته ای استفاده شد. دقت کنید حاصل عملیات تبدیل بر روی داده های آموزش بـر روی داده هـای آزمـون فیـت میشـود. در نهایت مجموعه داده جدید با هدف قابلیت استفاده مجدد و صرفه جویی در زمات ذخیره شد.

پس از انجام عملیات پاکسازی و آماده سازی داده، نوبت به مدلسازی میرسد، در ادامه الگوریتم های مدلسازی استفاده شده و پارامتر های آنها به تفصیل شرح داده میشود.

۱۱.مدلسازي

مدلسازی در یادگیری ماشین و علم داده، فرآیندی است که در آن از دادههای موجود برای ایجاد یک مدل ریاضی استفاده می شود. این مدل می تواند برای پیش بینی، طبقه بندی، خوشه بندی و سایر وظایف تحلیل دادهها به کار رود. هدف اصلی مدلسازی، یافتن الگوها و روابط پنهان در دادهها و استفاده از این الگوها برای تصمیم گیریهای آگاهانه است. در این پروژه از الگوریتمهای بالا ابتدا با مقادیر پارامترهای پیش فرض برای مدلسازی استفاده شد و پس از بررسی نتایج با هدف بهینه سازی پارامترها از الگوریتم از K-fold Cross استفاده و بهترین پارامترها انتخاب شد. برای ارزیابی عملکرد مدلها و جلوگیری از Overfitting از Validation استفاده شد. تمامی موارد تست شده و کد الگوریتم های پیاده شده به پیوست تقدیم میگردد.

الگوریتم های استفاده شده در مدلسازی

رگرسیون لجستیک(Logistic Regression)

رگرسیون لجستیک علیرغم نامش، بیشتر برای مسائل طبقهبندی استفاده میشود. این مدل یک تـابع سـیگموئید را بـرای تبـدیل خروجی به یک احتمال بین ۰ تا ۱ به کار میبرد. به عبارت دیگـر، رگرسـیون لجسـتیک احتمـال وقـوع یـک رویـداد را بـر اسـاس ویژگیهای ورودی تخمین میزند. کاربرد عمده آن در طبقه بندی است.

یارامترها:

- کنترل قدرت Regularization، مقادیر بالاتر C باعث ایجاد مدل پیچیده تری می شود که ممکن است به داده های آموزش بیش از حد برازش شود (overfitting). مقادیر پایین تر C باعث ایجاد مدل ساده تری می شود که ممکن است به داده های آموزش که برازش شود (underfitting).
- Solver: الگوریتم بهینهسازی است که برای یافتن بهترین ضرایب مدل استفاده می شود. انتخاب solver مناسب می تواند
   بر سرعت و دقت مدل تأثیر بگذارد.

جنگل تصادفی(Random Forest)

جنگل تصادفی یک الگوریتم انسامبلی است که از مجموعهای از درختان تصمیم تشکیل شده است. هر درخت تصمیم به تنهایی یک مدل ساده است، اما ترکیب آنها میتواند مدل پیچیده تری را ایجاد کند که توانایی تعمیم پذیری بهتری دارد. کاربرد عمده آن در طبقه بندی، رگرسیون و انتخاب ویژگی است.

یارامترها:

- n_estimators: تعداد درختان در جنگل. هر چه تعداد درختان بیشتر باشد، مدل پیچیده تر می شود و ممکن است دقت آن افزایش یابد، اما زمان آموزش نیز بیشتر می شود.
- max_depth : حداکثر عمق هر درختان عمیقتر میتوانند الگوهای پیچیدهتری را مدلسازی کنند، اما ممکن است به دادههای آموزش بیش از حد برازش شوند.

XGBoost

(XGBoost (eXtreme Gradient Boosting یک الگوریتم تقویت گرادیان است که بر پایه درختهای تصمیم ساخته شده است. این الگوریتم بسیار سریع و دقیق است و در بسیاری از مسابقات یادگیری ماشین برنده شده است. کاربرد عمده آن در طبقه بندی، رگرسیون است.

پارامترها:

- n_estimators:تعداد درختان. مشابه جنگل تصادفی.
- او احتمال learning_rate! نرخ یادگیری. نرخ یادگیری پایین باعث می شود مدل به آرامی یاد بگیرد و احتمال overfitting
   کاهش می یابد.
  - max_depth: حداكثر عمق هر درخت. مشابه جنگل تصادفي.

K-Nearest Neighbors (KNN)

KNNیکی از ساده ترین الگوریتمهای یادگیری ماشین است. در این الگوریتم، برای طبقه بندی یک نمونه جدید، به k نزدیک ترین نمونه در دادههای آموزشی نگاه می کنیم و بر اساس رای اکثریت، کلاس نمونه جدید را تعیین می کنیم. . کاربرد عمده آن در طبقه بندی، رگرسیون است.

یارامترها:

- n_neighbors: تعداد همسایگان نزدیک. مقدار k بر پیچیدگی مدل تأثیر می گذارد. مقادیر کوچک k باعث ایجاد مـدل پیچیده تری می شود و مقادیر بزرگ k باعث ایجاد مدل ساده تری می شود.
  - Weights: نحوه وزن دهی همسایهها.

درخت تصمیم(Decision Tree)

درخت تصمیم یک مدل مبتنی بر قوانین است که برای طبقهبندی و رگرسیون استفاده می شود. درخت تصمیم با ایجاد یک سری سوالات درباره ویژگیهای دادهها، به یک تصمیم نهایی می رسد. کاربرد عمده آن در طبقه بندی، رگرسیون است.

پارامترها:

- max_depth: حداكثر عمق درخت. مشابه جنگل تصادفي.
- Criterion: معیار تقسیمبندی گرهها. دو معیار اصلی gini و entropy هستند.

شبکه عصبی مصنوعی(Neural Network

شبکههای عصبی الهام گرفته از مغز انسان هستند و از تعداد زیادی نـورون مصنوعی تشکیل شـدهاند کـه در لایـههای مختلف سازماندهی شدهاند. شبکههای عصبی قادر به یادگیری الگوهای بسیار پیچیـده در دادهها هستند. کـاربرد در طیـف گسـتردهای از مسائل از جمله طبقهبندی، رگرسیون، خوشهبندی و تولید متن

پارامترها:

hidden_layer_sizes: تعداد نورونها در هر لایه پنهان. تعداد لایهها و تعداد نورونها بر پیچیدگی مدل تأثیر می گذارند.

Activation: تابع فعالسازی تعیین می کند که خروجی یک نورون چگونه محاسبه شود.

learning_rate_init: نرخ یادگیری اولیه.

max_iter: حداکثر تعداد تکرارها. تعداد تکرار بیشتر به مدل اجازه میدهد تا بهینهتر شود، اما ممکن است زمان آموزش را افزایش دهد.

Solver: الگوريتم بهينهسازي.

ماشین بردار پشتیبان(Support Vector Machine)

SVMیک الگوریتم قدرتمند برای مسائل طبقهبندی است. SVM سعی میکند بهترین خط جداکننده (یا هایپرپلن) را بین دادههای دو کلاس پیدا کند. . کاربرد عمده آن در طبقه بندی، رگرسیون است.

پارامترها:

- C پارامتر تنظیم کننده نرمالسازی. مشابه رگرسیون لجستیک.
- Kernel: تابع هسته تعیین می کند که چگونه دادهها در فضای ویژگی نگاشت شوند.

انتخاب مدل مناسب به عوامل مختلفی از جمله:

- نوع مسئله :طبقهبندی، رگرسیون، خوشهبندی و...
- حجم دادهها :برای دادههای بزرگ، مدلهایی مانند XGBoost و جنگل تصادفی مناسبتر هستند.
  - ویژگیهای دادهها :نوع دادهها (کمی، کیفی)، تعداد ویژگیها و توزیع دادهها.
- زمان محاسبات :برخی مدلها مانند شبکههای عصبی ممکن است زمان آموزش بیشتری نیاز داشته باشند.
  - تعمیم پذیری :مدل باید بتواند بر روی دادههای جدید نیز عملکرد خوبی داشته باشد.

مدل	پیچیدگی	سرعت آموزش	تعمیمپذیری	کاربردهای اصلی
رگرسيون لجستيک	ساده	سريع	خوب برای دادههای خطی	طبقهبندی دو کلاسه
جنگل تصادفی	متوسط	متوسط	خوب	طبقهبندی، رگرسیون
XGBoost	پیچیده	كندتر از جنگل تصادفي	بسيار خوب	طبقهبندی، رگرسیون
شبکه عصبی	بسیار پیچیده	کند	بسیار خوب برای دادههای پیچیده	طیف گستر دهای از مسائل
KNN	ساده	سریع برای دادههای کوچک	متوسط	طبقهبندی، رگرسیون
درخت تصمیم	متوسط	سريع	ممکن است به دادههای آموزش بیش از حد برازش شود	طبقهبندی، رگرسیون
SVM	متوسط	کندتر از برخی الگوریتمهای دیگر	خوب برای دادههای با ابعاد بالا	طبقهبندى

ارزيابي عملكرد مدلها

در یادگیری ماشین، ارزیابی عملکرد مدلها از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. پس از آموزش یک مدل، نیاز داریم تا کیفیت و دقت آن را بسنجیم. اینجاست که معیارهای ارزیابی وارد عمل میشوند. این معیارها به ما کمک میکنند تا عملکرد مدل را به صورت کمی اندازه گیری کرده و مدلهای مختلف را با هم مقایسه کنیم. انتخاب معیار ارزیابی مناسب به نوع مسئله (طبقه بندی، رگرسیون، خوشه بندی و ...) و هدف از مدل سازی بستگی دارد.

از مهمترین مزایای استفاده از معیارهای ارزیابی می توان به موارد زیر اشاره کرد:

• انتخاب بهترین مدل :از بین چندین مدل آموزش دیده، مدلی را که بهترین عملکرد را دارد انتخاب کنیم.

- تنظیم پارامترها:پارامترهای مدل را به گونهای تنظیم کنیم که بهترین نتیجه را حاصل کنیم.
- درک نقاط قوت و ضعف مدل :با استفاده از معیارهای مختلف، می توانیم نقاط قوت و ضعف مدل را شناسایی کرده و برای بهبود آن اقدام کنیم.

از مهمترین معیار های ارزیابی که دراین پروژه نیز برای ارزیابی عملکرد مدل استفاده شده اند، می توان به موارد زیر اشاره کرد:

ماتریس درهمریختگی (Confusion Matrix)

ماتریس درهمریختگی یک جدول است که عملکرد یک مدل طبقهبندی را به صورت خلاصه نشان میدهد. این ماتریس تعداد نمونههای درست و نادرست طبقهبندی شده را برای هر کلاس نشان میدهد. از روی این ماتریس میتوانیم معیارهای دیگری مانند Recall ، Precision و Recall ، Precision

- (True Positive): تمونههایی که به درستی مثبت پیش بینی شدهاند
- (False Positive): مونههایی که به اشتباه مثبت پیشبینی شدهاند .
- (False Negative): انمونههایی که به اشتباه منفی پیشبینی شدهاند .
- (True Negative): مونههایی که به درستی منفی پیشبینی شدهاند.

	پیشبینی شده: مثبت	پیشبینی شده: منفی
واقعى: مثبت	TP (True Positive)	FP (False Positive)
واقعى: منفى	FN (False Negative)	TN (True Negative)

دقت(Precision)

دقت نشان می دهد از بین نمونههایی که مدل به عنوان مثبت پیش بینی کرده است، چه تعداد واقعاً مثبت بودهاند. به عبارت دیگر، چقدر می توانیم به پیش بینی های مثبت مدل اعتماد کنیم. کاربرد اصلی آن زمانی است که هزینه اشتباه طبقه بندی مثبت بالا باشد. Precision = TP / (TP + FP)

فراخواني(Recall)

فراخوانی نشان میدهد از بین تمام نمونههای مثبت واقعی، چه تعداد توسط مدل به درستی شناسایی شدهاند. به عبارت دیگر، چقدر مدل توانسته است نمونههای مثبت را پیدا کند. . کاربرد اصلی آن زمانی است که هزینه از دست دادن نمونههای مثبت بالا باشد مدل توانسته است نمونههای مثبت بالا باشد Recall = TP / (TP + FN)

F1-Score

F1-Score میانگین هارمونیک دقت و فراخوانی است و تعادلی بین این دو معیار ایجاد میکند. کاربرد اصلی آن زمانی است که هم دقت و هم فراخوانی مهم باشند و بخواهیم تعادلی بین آنها برقرار کنیم.

```
F1-Score = 2 * (Precision * Recall) / (Precision + Recall)
```

AUC-ROC

(Area Under the Curve) مساحت زیر منحنی ROC است. منحنی ROC نموداری است که نرخ مثبتهای صحیح AUC (Area Under the Curve) را بر حسب نرخ مثبتهای کاذب (False Positive Rate) رسم می کند. AUC نشان می دهد که یک مدل تا چه اندازه می تواند نمونههای مثبت را از نمونههای منفی تشخیص دهد. هرچه AUC به ۱ نزدیک تر باشد، عملکرد مدل بهتر است. کاربرد اصلی آن زمانی است که بخواهیم عملکرد کلی مدل را در آستانههای مختلف ارزیابی کنیم.

در ادامه شاهد خروجی مرحله مدلسازی با پارامتر های پیشفرض هستید:

Training Logistic Regression model...

Evaluating Logistic Regression...

Accuracy: 0.8167 Precision: 0.8140 Recall: 0.7143 F1-Score: 0.7609 AUC-ROC: 0.8890

Confusion Matrix:

[[63 8] [14 35]]

Classification Report:

	precision	recall	f1-score	support
0	0.82	0.89	0.85	71
1	0.81	0.71	0.76	49
accuracy			0.82	120
macro avg	0.82	0.80	0.81	120
weighted avg	0.82	0.82	0.81	120

Logistic Regression Test Accuracy: 0.8166666666666667

Training Random Forest model...

Evaluating Random Forest...

Accuracy: 0.8417 Precision: 0.8571 Recall: 0.7347 F1-Score: 0.7912 AUC-ROC: 0.8931

Confusion Matrix:

[[65 6] [13 36]]

Classification Report:

	precision	recall	f1-score	support
0	0.83	0.92	0.87	71
1	0.86	0.73	0.79	49
accuracy			0.84	120
macro avg	0.85	0.83	0.83	120
weighted avg	0.84	0.84	0.84	120

Random Forest Test Accuracy: 0.841666666666667

Training XGBoost model...

Evaluating XGBoost...

Accuracy: 0.8333 Precision: 0.8085 Recall: 0.7755 F1-Score: 0.7917 AUC-ROC: 0.8724

Confusion Matrix:

[[62 9] [11 38]]

Classification Report:

	precision	recall	f1-score	support
0	0.85	0.87	0.86	71
1	0.81	0.78	0.79	49
accuracy			0.83	120
macro avg	0.83	0.82	0.83	120
weighted avg	0.83	0.83	0.83	120

XGBoost Test Accuracy: 0.8333333333333333

Training Neural Network model...

Evaluating Neural Network...

Accuracy: 0.7583 Precision: 0.7632 Recall: 0.5918 F1-Score: 0.6667 AUC-ROC: 0.8350

Confusion Matrix:

[[62 9] [20 29]]

Classification Report:

	precision	recall	f1-score	support
0	0.76	0.87	0.81	71
1	0.76	0.59	0.67	49
accuracy			0.76	120
macro avg	0.76	0.73	0.74	120
weighted avg	0.76	0.76	0.75	120

Neural Network Test Accuracy: 0.75833333333333333

Training K-Nearest Neighbors model...

Evaluating K-Nearest Neighbors...

Accuracy: 0.7417 Precision: 0.6957 Recall: 0.6531 F1-Score: 0.6737 AUC-ROC: 0.8320

Confusion Matrix:

[[57 14] [17 32]]

Classification Report:

	precision	recall	f1-score	support
0	0.77	0.80	0.79	71
1	0.70	0.65	0.67	49
accuracy			0.74	120
macro avg	0.73	0.73	0.73	120
weighted avg	0.74	0.74	0.74	120

K-Nearest Neighbors Test Accuracy: 0.7416666666666667

Training Decision Tree model...

Evaluating Decision Tree...

Accuracy: 0.7250 Precision: 0.6538 Recall: 0.6939 F1-Score: 0.6733 AUC-ROC: 0.7202

Confusion Matrix:

[[53 18] [15 34]]

Classification Report:

	precision	recall	il-score	support
0 1	0.78 0.65	0.75 0.69	0.76 0.67	71 49
accuracy macro avg weighted avg	0.72 0.73	0.72 0.72	0.72 0.72 0.73	120 120 120

Decision Tree Test Accuracy: 0.725

Training Support Vector Machine model...

Evaluating Support Vector Machine...

Accuracy: 0.8000 Precision: 0.7907 Recall: 0.6939 F1-Score: 0.7391 AUC-ROC: 0.8948

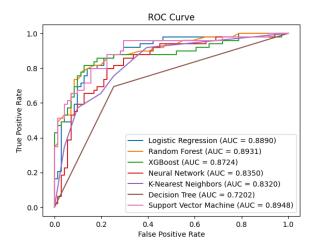
Confusion Matrix:

[[62 9] [15 34]]

Classification Report:

	precision	recall	f1-score	support
0 1	0.81 0.79	0.87 0.69	0.84	71 49
accuracy macro avg weighted avg	0.80 0.80	0.78 0.80	0.80 0.79 0.80	120 120 120

Support Vector Machine Test Accuracy: 0.8

Summary of Results:

K-Nearest Neighbors (KNN)

Support Vector Machine (SVM)

Decision Tree

	Accuracy	Precision	Recall	F1-Score	\
Logistic Regression	0.816667	0.813953	0.714286	0.760870	
Random Forest	0.841667	0.857143	0.734694	0.791209	
XGBoost	0.833333	0.808511	0.775510	0.791667	
Neural Network	0.758333	0.763158	0.591837	0.666667	
K-Nearest Neighbors (KNN)	0.741667	0.695652	0.653061	0.673684	
Decision Tree	0.725000	0.653846	0.693878	0.673267	
Support Vector Machine (SVM)	0.800000	0.790698	0.693878	0.739130	
	AUC-ROC				
Logistic Regression	0.889049				
Random Forest	0.893073				
XGBoost	0.872377				
Neural Network	0.835010				

0.831992

0.720178

0.894797

در مسائل پزشکی، هزینه اشتباه طبقهبندی می تواند بسیار بالا باشد. بنابراین، علاوه بر Accuracy کلی، باید به بیاد و الله باید به Recall و Recall اهمیت دارد. برای مثال، در تشخیص سرطان، شناسایی همه موارد مثبت (فراخوانی بالا) بسیار مهم است، حتی اگر به قیمت افزایش تعداد مثبت کاذب (کاهش دقت) باشد.

K-fold Cross Validation

K-fold Cross Validation یک روش قدرتمند در یادگیری ماشین است که برای ارزیابی عملکرد مدل و جلوگیری از بیشبرازش (Overfitting)استفاده می شود. این روش به ویژه زمانی مفید است که حجم دادهها محدود باشد. در این روش، دادههای آموزشی به قسمت مساوی تقسیم می شوند. در هر تکرار، یکی از این K قسمت به عنوان مجموعه تست و بقیه به عنوان مجموعه آموزش

استفاده می شود. به عبارت دیگر، مدل K بار آموزش می بیند و ارزیابی می شود. در نهایت، نتایج حاصل از هر تکرار میانگین گیری شده و به عنوان برآورد نهایی عملکرد مدل در نظر گرفته می شود. مزایای اصلی این روش شامل موارد زیر میباشد:

- جلوگیری از بیشبرازش: با تقسیم دادهها به چندین قسمت و آموزش مدل بر روی قسمتهای مختلف، از وابستگی بیش از حد مدل به دادههای آموزشی جلوگیری میشود.
- برآورد دقیق تر عملکرد: با میانگین گیری نتایج حاصل از تکرارهای مختلف، برآوردی دقیق تر از عملکرد مدل بر روی دادههای دیده نشده بدست میآید.
  - انتخاب بهترین مدل: می توان از این روش برای مقایسه عملکرد مدلهای مختلف و انتخاب بهترین مدل استفاده کرد.

در ادامه شاهد خروجی مرحله مدلسازی با پارامتر های پیشفرض و عملیات K-fold Cross Validation هستید:

Training Logistic Regression model...

Evaluating Logistic Regression...

Accuracy: 0.8508 Precision: 0.8571 Recall: 0.7653 F1-Score: 0.8086 AUC-ROC: 0.8842

Confusion Matrix:

[[255 25] [46 150]]

Classification Report:

	precision	recall	f1-score	support
0 1	0.85 0.86	0.91 0.77	0.88 0.81	280 196
accuracy macro avg weighted avg	0.85 0.85	0.84 0.85	0.85 0.84 0.85	476 476 476

Logistic Regression Train Accuracy: 0.8508403361344538

Logistic Regression Test Accuracy: 0.8

Training Random Forest model...

Evaluating Random Forest...

Accuracy: 0.8403 Precision: 0.8226 Recall: 0.7806 F1-Score: 0.8010 AUC-ROC: 0.8909

Confusion Matrix:

[[247 33] [43 153]]

Classification Report:

]	precision	recall	f1-score	support
0	0.85	0.88	0.87	280
1	0.82	0.78	0.80	196

accuracy			0.84	476
macro avg	0.84	0.83	0.83	476
weighted avg	0.84	0.84	0.84	476

Random Forest Train Accuracy: 0.8403361344537815
Random Forest Test Accuracy: 0.841666666666667

Training XGBoost model...

Evaluating XGBoost...

Accuracy: 0.8235 Precision: 0.8077 Recall: 0.7500 F1-Score: 0.7778 AUC-ROC: 0.8865

Confusion Matrix:

[[245 35] [49 147]]

Classification Report:

	precision	recall	f1-score	support
0	0.83 0.81	0.88 0.75	0.85 0.78	280 196
accuracy macro avg weighted avg	0.82	0.81 0.82	0.82 0.82 0.82	476 476 476

XGBoost Train Accuracy: 0.8235294117647058 XGBoost Test Accuracy: 0.8166666666666667

Training Neural Network model...

Evaluating Neural Network...

Accuracy: 0.8529 Precision: 0.8580 Recall: 0.7704 F1-Score: 0.8118 AUC-ROC: 0.8932

Confusion Matrix:

[[255 25] [45 151]]

Classification Report:

support	f1-score	recall	precision	
280 196	0.88 0.81	0.91 0.77	0.85 0.86	0 1
476 476 476	0.85 0.85 0.85	0.84 0.85	0.85 0.85	accuracy macro avg weighted avg

Neural Network Train Accuracy: 0.8529411764705882

Neural Network Test Accuracy: 0.8

Training K-Nearest Neighbors model... Evaluating K-Nearest Neighbors...

Accuracy: 0.8235 Precision: 0.8146 Recall: 0.7398 F1-Score: 0.7754 AUC-ROC: 0.8854

Confusion Matrix:

[[247 33] [51 145]]

Classification Report:

	precision	recall	f1-score	support
0 1	0.83 0.81	0.88 0.74	0.85 0.78	280 196
accuracy macro avg weighted avg	0.82 0.82	0.81 0.82	0.82 0.82 0.82	476 476 476

K-Nearest Neighbors Train Accuracy: 0.8235294117647058 K-Nearest Neighbors Test Accuracy: 0.7583333333333333

Training Decision Tree model...

Evaluating Decision Tree...

Accuracy: 0.7605 Precision: 0.7113 Recall: 0.7041 F1-Score: 0.7077 AUC-ROC: 0.7442

Confusion Matrix:

[[224 56] [58 138]]

Classification Report:

	precision	recall	f1-score	support
0 1	0.79 0.71	0.80 0.70	0.80 0.71	280 196
accuracy macro avg weighted avg	0.75 0.76	0.75 0.76	0.76 0.75 0.76	476 476 476

Decision Tree Train Accuracy: 0.7605042016806722 Decision Tree Test Accuracy: 0.725

Training Support Vector Machine model...

Evaluating Support Vector Machine...

Accuracy: 0.8298 Precision: 0.8142 Recall: 0.7602 F1-Score: 0.7863 AUC-ROC: 0.9043

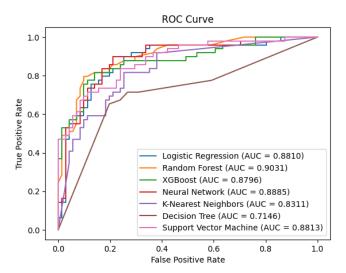
Confusion Matrix:

[[246 34] [47 149]]

Classification Report:

	precision	recall	f1-score	support
0	0.84 0.81	0.88 0.76	0.86 0.79	280 196
accuracy macro avg	0.83	0.82	0.83 0.82	476 476
weighted avg	0.83	0.83	0.83	476

Support Vector Machine Train Accuracy: 0.8298319327731093 Support Vector Machine Test Accuracy: 0.80833333333333333

Summary of Results:

	Accuracy	Precision	Recall	F1-Score \
Logistic Regression	0.850840	0.857143	0.765306	0.808625
Random Forest	0.840336	0.822581	0.780612	0.801047
XGBoost	0.823529	0.807692	0.750000	0.777778
Neural Network	0.852941	0.857955	0.770408	0.811828
K-Nearest Neighbors (KNN)	0.823529	0.814607	0.739796	0.775401
Decision Tree	0.760504	0.711340	0.704082	0.707692
Support Vector Machine (SVM)	0.829832	0.814208	0.760204	0.786280

	AUC-ROC
Logistic Regression	0.884220
Random Forest	0.890944
XGBoost	0.886534
Neural Network	0.893203
K-Nearest Neighbors (KNN)	0.885405
Decision Tree	0.744178
Support Vector Machine (SVM)	0.904264

۱۲. بهینه سازی پارامترها

بهینه سازی پارامترها یکی از مهم ترین مراحل در ساخت و توسعه مدلهای یادگیری ماشین است. پارامترها، تنظیماتی هستند که قبل از شروع فرایند آموزش به مدل داده می شوند و بر عملکرد نهایی مدل تأثیر مستقیم دارند. به عنوان مثال، در یک شبکه عصبی، تعداد لایه ها، تعداد نورون ها در هر لایه، نرخ یادگیری و تابع فعال سازی همگی پارامترهایی هستند که باید به دقت انتخاب شوند. مهمترین مزایای بهینه سازی پارامترها عبارتند از:

- افزایش دقت مدل: انتخاب مناسب پارامترها باعث میشود مدل بتواند الگوهای پیچیدهتری را در دادهها شناسایی کند و در نتیجه دقت پیشبینیها افزایش یابد.
- کاهش خطا: پارامترهای نامناسب می توانند منجر به بیش برازش (Overfitting) یا کم برازش (Underfitting) شوند که هر دو باعث کاهش دقت مدل می شوند.
  - بهبود سرعت آموزش: برخی از پارامترها میتوانند بر سرعت همگرایی الگوریتم آموزش تأثیر بگذارند.
  - کاهش پیچیدگی مدل: نتخاب مناسب پارامترها می تواند به ساده سازی مدل و کاهش زمان محاسبات کمک کند.

روشهای بهینهسازی پارامترها

- Grid Search: در این روش، تمام ترکیبات ممکن از مقادیر پارامترها آزمایش میشوند و بهترین ترکیب بر اساس یک معیار ارزیابی انتخاب میشود.
- Random Search: در این روش، ترکیبات پارامترها به صورت تصادفی انتخاب می شـوند و معمـولاً کارآمـدتر از Search است.

در زیر جدولی از پارامترهای اصلی هر مدل و مقادیر پیشنهادی برای آنها ارائه شده است.

مدل	پار امتر ها	مقادیر پیشنهادی	توضيحات
ر گر سبون لجستیک	С	0.1, 1, 10	كنترل قدرت منظمسازى
ر در سیون تجسیت	solver	liblinear, lbfgs	الگوريتم بهينهسازي
:1 - 15.	n_estimators	50, 100, 200	تعداد درختان
جنگل تصادفی	max_depth	None, 10, 20	حداكثر عمق هر درخت
	n_estimators	50, 100, 200	تعداد درختان
XGBoost	learning_rate	0.01, 0.1, 0.2	نرخ یادگیری
	max_depth	3, 5, 2007	حداكثر عمق هر درخت
	hidden_layer_sizes	(50,), (100,), (100, 50)	تعداد نورونها در هر لایه پنهان
	activation	relu, tanh	تابع فعالسازي
شبكه عصبى	learning_rate_init	0.001, 0.01	نرخ یادگیری اولیه
	max_iter	500, 1000	حداكثر تعداد تكرارها
	solver	adam, lbfgs, sgd	الگوريتم بهينهسازي
K-Nearest Neighbors	n_neighbors	3, 5, 2007	تعداد همسایگان نز دیک
	weights	uniform, distance	نحوه وزندهي همسايهها
	max_depth	None, 10, 20	حداكثر عمق درخت
درخت تصمیم	criterion	gini, entropy	معیار تقسیمبندی گرهها
ماشین بردار پشتیبان	С	0.1, 1, 10	پار امتر تنظیم کننده نر مالسازی

kernel linear, rbf تابع هسته

در ادامه شاهد خروجی مرحله مدلسازی برای پارامتر های بهینه شده هستید:

```
Training Logistic Regression model...
Best Parameters for Logistic Regression: {'C': 0.1, 'solver': 'liblinear'}
Evaluating OptimizedLogistic Regression...
Accuracy: 0.8000
Precision: 0.8049
Recall: 0.6735
F1-Score: 0.7333
AUC-ROC: 0.8810
Confusion Matrix:
[[63 8]
 [16 33]]
Classification Report:
              precision
                           recall f1-score
           0
                   0.80
                             0.89
                                        0.84
                                                    71
           1
                   0.80
                              0.67
                                        0.73
                                                    49
    accuracy
                                        0.80
                                                   120
   macro avg
                   0.80
                              0.78
                                        0.79
                                                   120
                             0.80
weighted avg
                   0.80
                                        0.80
                                                   120
Logistic Regression Test Accuracy: 0.8
Training Random Forest model...
Best Parameters for Random Forest: {'max depth': None, 'n estimators': 50}
Evaluating OptimizedRandom Forest...
Accuracy: 0.8417
Precision: 0.8571
Recall: 0.7347
F1-Score: 0.7912
AUC-ROC: 0.9031
Confusion Matrix:
[[65 6]
 [13 36]]
Classification Report:
              precision
                           recall f1-score
                                               support
           0
                   0.83
                             0.92
                                        0.87
                                                    71
           1
                   0.86
                              0.73
                                        0.79
                                                    49
                                        0.84
                                                   120
    accuracy
                   0.85
                             0.83
                                        0.83
                                                   120
   macro avg
weighted avg
                             0.84
                                        0.84
                                                   120
                   0.84
Random Forest Test Accuracy: 0.841666666666667
Training XGBoost model...
Best Parameters for XGBoost: {'learning rate': 0.1, 'max depth': 5,
'n estimators': 50}
```

```
Evaluating OptimizedXGBoost...
Accuracy: 0.8667
Precision: 0.8837
Recall: 0.7755
F1-Score: 0.8261
AUC-ROC: 0.8763
Confusion Matrix:
[[66 5]
[11 38]]
Classification Report:
             precision recall f1-score
                                             support
                   0.86
                           0.93
                                       0.89
                                                   71
           1
                   0.88
                             0.78
                                       0.83
                                                   49
    accuracy
                                       0.87
                                                  120
   macro avg
                   0.87
                             0.85
                                       0.86
                                                  120
weighted avg
                   0.87
                             0.87
                                       0.87
                                                  120
XGBoost Test Accuracy: 0.866666666666667
Training Neural Network model...
Best Parameters for Neural Network: {'activation': 'relu',
'hidden layer sizes': (100,), 'learning rate init': 0.001, 'max iter': 500,
'solver': 'sgd'}
Evaluating OptimizedNeural Network...
Accuracy: 0.7917
Precision: 0.8000
Recall: 0.6531
F1-Score: 0.7191
AUC-ROC: 0.8776
Confusion Matrix:
[[63 8]
[17 32]]
Classification Report:
             precision recall f1-score
                                            support
           0
                           0.89
                  0.79
                                       0.83
                                                   71
           1
                   0.80
                             0.65
                                       0.72
                                                   49
                                       0.79
                                                  120
    accuracy
                             0.77
                   0.79
                                       0.78
   macro avg
                                                  120
weighted avg
                   0.79
                             0.79
                                       0.79
                                                  120
Neural Network Test Accuracy: 0.79166666666666666
Training K-Nearest Neighbors model...
Best Parameters for K-Nearest Neighbors: {'n neighbors': 5, 'weights':
'distance'}
Evaluating OptimizedK-Nearest Neighbors...
Accuracy: 0.7583
Precision: 0.7083
Recall: 0.6939
F1-Score: 0.7010
```

AUC-ROC: 0.8311

```
Confusion Matrix:
[[57 14]
 [15 34]]
Classification Report:
              precision recall f1-score
                             0.80
                                       0.80
           0
                   0.79
                                                    71
           1
                   0.71
                             0.69
                                       0.70
                                                   49
    accuracy
                                       0.76
                                                  120
   macro avg
                   0.75
                             0.75
                                       0.75
                                                  120
weighted avg
                   0.76
                             0.76
                                       0.76
                                                  120
K-Nearest Neighbors Test Accuracy: 0.75833333333333333
Training Decision Tree model...
Best Parameters for Decision Tree: {'criterion': 'gini', 'max depth': 10}
Evaluating OptimizedDecision Tree...
Accuracy: 0.7250
Precision: 0.6600
Recall: 0.6735
F1-Score: 0.6667
AUC-ROC: 0.7146
Confusion Matrix:
[[54 17]
[16 33]]
Classification Report:
              precision recall f1-score
                                             support
                             0.76
                                       0.77
           0
                   0.77
                                                    71
           1
                   0.66
                             0.67
                                       0.67
                                                   49
                                       0.72
                                                  120
    accuracy
                             0.72
                                       0.72
                                                  120
                   0.72
   macro avg
                                       0.73
                   0.73
                             0.72
                                                  120
weighted avg
Decision Tree Test Accuracy: 0.725
Training Support Vector Machine model...
Best Parameters for Support Vector Machine: {'C': 0.1, 'kernel': 'rbf'}
Evaluating Optimized Support Vector Machine...
Accuracy: 0.8083
Precision: 0.8095
Recall: 0.6939
F1-Score: 0.7473
AUC-ROC: 0.8813
Confusion Matrix:
[[63 8]
 [15 34]]
Classification Report:
              precision recall f1-score
                                              support
           0
                   0.81
                             0.89
                                       0.85
                                                    71
```

0.81

1

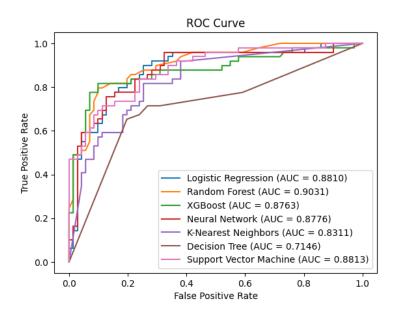
0.69

0.75

49

accuracy			0.81	120
macro avg	0.81	0.79	0.80	120
weighted avg	0.81	0.81	0.81	120

Support Vector Machine Test Accuracy: 0.8083333333333333

Summary of Results:

	Accuracy	Precision	Recall	F1-Score \
Logistic Regression	0.800000	0.804878	0.673469	0.733333
Random Forest	0.841667	0.857143	0.734694	0.791209
XGBoost	0.866667	0.883721	0.775510	0.826087
Neural Network	0.791667	0.800000	0.653061	0.719101
K-Nearest Neighbors (KNN)	0.758333	0.708333	0.693878	0.701031
Decision Tree	0.725000	0.660000	0.673469	0.666667
Support Vector Machine (SVM)	0.808333	0.809524	0.693878	0.747253

	AUC-ROC
Logistic Regression	0.881000
Random Forest	0.903133
XGBoost	0.876258
Neural Network	0.877551
K-Nearest Neighbors (KNN)	0.831130
Decision Tree	0.714573
Support Vector Machine (SVM)	0.881288

۱۳. تحلیل نتایج و جمع بندی

در مسائل پزشکی، هزینه اشتباه طبقهبندی می تواند بسیار بالا باشد. بنابراین، علاوه بر Accuracy ، باید به Precision و تعادل بین آنها برای هر کلاس نیز توجه شود. در انتخاب مدل مناسب برای پیش بینی بیماری قلبی، باید به عوامل مختلفی مانند دقت مورد نیاز، هزینه اشتباه، تفسیر پذیری و پیچیدگی مدل توجه کرد.

با توجه به نتایج حاصل از اجرای مدل های یادگیری ماشین بر روی مجموعه داده Heart Data برای پیشبینی بیماری قلبی می توان به این جمع بندی رسید که مدل XGBoost بهترین عملکرد کلی را داشته است. این مدل بالاترین دقت، فراخوانی، -F1 Score و AUC-ROC توانسته است بیماران قلبی را با دقت بسیار خوبی شناسایی کند و تعادل مناسبی بین دقت و فراخوانی برقرار کند. مدل Random Forest نیز عملکرد بسیار خوبی داشته و پس از XGBoost در رتبه دوم قرار دارد. مدل ماشین بردار پشتیبان نیز نتایج قابل قبولی را نشان میدهد و در برخی معیارها با Logistic Regression و KNN این مدلها عملکرد نسبتا خوبی دارند، اما نسبت به XGBoost و XGBoost این مدل ساده ترین مدل ساده ترین مدل در این مجموعه است و عملکرد آن نسبت به سایر مدلها ضعیف تری از خود نشان داده اند. Decision Tree این مدل ساده ترین مدل در این مجموعه است و عملکرد آن نسبت به سایر مدلها ضعیف تر است.

بنابراین، مدلهای پیچیده تر مانند XGBoost و Random Forest در مقایسه با مدلهای ساده تر مانند در خت تصمیم عملکرد بهتری در پیش بینی بیماری قلبی دارند. همچنین، مدل XGBoost به عنوان بهترین مدل برای این مجموعه داده مشخص شده است.